

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishtvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knažičeva ulica št. 5 (v prtiličju levo.) telefon št. 34.

Izbaja vsak dan zvečer izvzema nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolavne naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 33—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 6:50	četrt leta 6—
na mesec 2:30	na mesec 2—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakmar. Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo), Knažičeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Italijanski naval na Gorico.

ITALIJANI SO SE HOTELI ZA VSAKO CENO POLASTITI GORICE, TODA ZAMANJ.

Dunaj, 2. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglajajo:

Italijanski bojišče.

Včeraj so se vršili na Goriškem zopet hudi boji. Pri tem je nastopilo na italijanski strani več s tirolske in koroške fronte vzeti pehotnih brigad. Uporabljajoč ta ojačenja, je poskušal sovražnik za vsako ceno vdreti pri Gorici. Včerajšnji napadi so bili naperjeni tako proti goriškemu mostišču samemu, kakor tudi proti prostoru pri Plavcih in na obe strani gore Sv. Mihaela. Pod težimi izgubami kakor kdaj so bili Italijani povsod odbiti. Na vrhu Podgore se boj za posamezne kose jarkov še vrši.

Naměstnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, ml.

POLOM ITALIJANSKE OFENZIVE OB SOČI.

Dunaj, 2. novembra. Iz vojno-poročevalskega stana 1. novembra: Kakor kaže današnje uradno poročilo, se je končala dva tedna trajajoča bitka ob Soči s polomom sovražnega splošnega napada in s popolnim vzdržanjem obrambne fronte od strani naših neomajnih čet. Ta, za naše orožje zmagonosni konec, se seveda ni izvršil kar na mah, kajti odločitve v borenju za trdne pozicije dozorevajo počasi. Tako se mora tudi, kakor je razvidno iz poročila, računati s tem, da boj še vzplamti. O kaki pravi italijanski ofenzivi pa v najbližnjem času ne more biti govora. Ni vojakov, katere bi se moglo spraviti na bojišče in ni municijskih mas, potrebnih za pravo za napad. Za odbiti splošni napad na soški fronti so porabili Italijani glavno silo svoje armade. Konstatiralo se je med Krnskim vrhom in morjem devet sovražnih armadnih zborov z najmanj 24 pehotnimi divizijami in dvema skupinama alpincev. Te sile, ki so pripadale, kakor znano, tretji armadi (generallajtenant vojvoda d' Aosta), ki je napadala doberdobsko visoko planoto, in severno pridruženi drugi armadi (generallajtenant Fingoni), so šteje pred bitko gotovo okoli 320.000 pušk,

1300 poljskih in gorskih topov in 180 težkih topov.

Na koroški fronti stoje razmeroma slabše sovražne sile, na tirolski fronti štirje zbori z najmanj enajstimi pehotnimi divizijami, ki se jih lahko ceni na 170.000 pušk, 700 lahkejših in 100 težkih topov. Te številke in število izgub, ki ni previsoko računano s 150.000, predstavljajo najbolje velikost uporabe sil in poraza sovražnika.

Da naše uradno poročilo ne omenja vjetnikov, je umevno iz razloga, da naše čete v različenih obrambnih bojih nimajo prilike, napraviti dosti vjetnikov. Padlo pa je v času od 21. do 29. oktobra 69 oficirjev in 3200 moč v naše roke. Tudi smo vplenili 11 strojnih pušk.

Oba zadnja dneva v oktobru so se vršili še hudi boji na številnih točkah soške fronte. Na Kruju je poskušal sovražnik večkrat prodreti čez svoja kritja, ali bil je vedno takoj zavrnjen. Ista usoda je zadela ponovne napade na posamezne odseke tolminskega mostišča. Odsek od Avč do Svete gore je bil včeraj popoln pod težkim artiljerijskim ognjem. Zvečer je napadla sovražna pehota naše pozicije pri Zagori zaman. Hriba Sabotina zadnje dni niso več napadli, nasproti temu pa so poskušali Italijani, priti do goriškega mostišča s ponovnimi sunki na naše črte pri Pevmi in na podgorski višini, ali vedno brez uspeha. Ako so tu ali tam vdrl v kak jarek, so bili v njem le malo časa, ker so jih pognali ven naši bajoneti in ročne granate.

Severni odsek doberdobske visoke planote je bil nepretrgoma pod težkim artiljerijskim ognjem. Že predvčeršnjim smo opazili, da korakajo močne italijanske sile čez Zagraj in se pomikajo proti Zdravščini. V nastopni noči je prišlo na severnem pobočju hriba Sv. Mihaela do lutih bližinskih bojov. Včeraj popoldne se je pričel tu jako močan napad, ki ga je spremljal koncentrični topovski ogenj. Hrabra honvedska pehotna polka št. 3 in 4 pa se nista dala niti za trenotek odmakniti in sta vrgla sovražnika krvavo nazaj. Tudi na odsek južno hriba Sv. Mihaela so poskušali Italijani še nekaj sunkov, ki pa niso imeli nikake moči in so se izjalovili že v ognju.

Na koroški fronti za časa soške bitke ni prišlo do nikakih večjih bojov. Na Tirolskem so bili poskusi

okoli Buchensteina stalno pod težkim ognjem. Na Col di Lana se je sovražnik nekaj stotin korakov pred našo glavno pozicijo vkopal.

PONOVNI BREZUSPEŠNI POSKUSI, PRODRETI GORIŠKO FRONTO.

Italijansko armadno vodstvo ima najbrže namen, da svojemu porazu ob Soči da še obširnejšo podlago, ker sedaj je pritegnilo v boje za goriško mostišče še nekaj svojih bojnih sil s tirolske in koroške fronte. Na vsak način, za vsako ceno hočejo Italijani prodreti pri Gorici in vkorakati v mesto. Ali lahko rečemo, da tudi ti ponovni poskusi na to stran ostanejo brezuspešni. Uporaba bojnih sil s koroške in tirolske fronte ne spremeni nič na izidu bitke, zgodilo pa se je to, da je obležalo nad eno tretjino teh čet v obupnih poskusih, prodreti fronto pri Gorici. Italijanski juriš na Gorico dne 1. novembra je bil morda najhujši in je stal Italijane razmeroma več izgub, nego dosedanjih bojev v tem odseku. Prav pa je to, da morejo po tem potu vsi deli italijanske armade spoznati, da je nemogoče, prodreti naše črte.

»Lasciate ogni speranza!«

Vojaški sodnik »Standarda« je pisal v svoji sodbi o tretji italijanski ofenzivi: »Poroča se zopet, da je Gorica tik pred padcem. Upajmo, da se ta vest to pot udelevi. Na Tirolskem in v Trentinu prodirajo Italijani, ali to ozemlje je končno le maledga pomena za kombinirano strategijo zaveznikov, ob Soči se nahaja pot v Trst in mogoča je demonstracija proti boku Avstrije, ki operirajo proti Srbiji. Tam je tudi najkrajša in najlažja pot na Dunaj. Ali to je godba bodočnosti. Največja prednost italijanske ofenzive za skupno stvar obstoji v tem, da pomaga, da Avstrija izkrevavi.«

Danes morejo angleška poročila naznanjati, da se nahaja Gorica še vedno v rokah Avstrijcev in da pot na Dunaj še dolgo časa ne bo prosta. Ali bi ne bilo prav, da bi zaklicali Angleži Italijanom: »Lasciate ogni speranza!«

Iz bojev za Folgarijo.

Iz nekega pisma: Že več tednov smo imeli v svoji posesti visoko planoto Folgarije. Italijani skoro nismo videli. Pa tudi mi smo bili previdni, kajti iz dosedanjega bojevanja poznamo dobro italijansko artiljerijo. Kakor hitro se jim je prikazal pri naših pozicijah kak mož, so spustili nanj točo izstrelkov iz vseh kalibrov, kakor da bi bilo potrebno prav posamezne ljudi posebno ljuto obstrelejevati. Izgub nismo imeli skoro

nikobnih, ali pri tako silovitem artiljerijskem ognju se človek izmuči, čemur se pač ni čuditi. Po artiljerijski pripravi pride pehotni napad. Noč in dan smo čuli v svojih postojankah, da bi nas ne zalotil sovražnik. Naše patrulje so večkrat pregnale kako italijansko stražo. Na ta način sem prišel nekoč prav blizu k sovražnim pozicijam. Sledili so z italijanske strani polagoma sunki, časih pa je divjalo grmenje topov, kakor bi se pekeli odprli med Italijani. Nekeč so bili vdrl, nismo mogli vzdržati, ker nismo imeli ročnih granat, ali ko smo jih dobili, smo pognali sovražnika nazaj in mu prizadali občutne izgube, drugi so bežali. Sovražnik je pustil za seboj obilo mrtvih in ranjenih, precej Italijanov smo vjeli. Bili so bersaljeri. Zjutraj je obstreljevala italijanska artiljerija po svoji navadi lastne mrtvece in ranjence. Ko sem bil v rezervi, je tudi letelo na nas in šrapneli so nas obsipavali. Kaj šele je bilo v prvih postojankah. Alarm. Ko smo prišli ven, so se poskrili Italijani kakor čebele v svojih jarkih. Navalili smo nanje in jih pregnali iz jarkov. Noč je potekla mirno. Zapustili smo zjutraj jarek in pustili tam stražo in odšli v gozd kakih 100 korakov naprej. Napravili smo rojavo črto in straža nam je naznanila, da so Italijani vdrl v jarek. Kmalu nato so bili že pred nami. Vse smo pobili kljub ljutemu artiljerijskemu ognju sovražnika. Ob 8. zjutraj smo napadli Italijane in pri napadu sem bil ranjen in odveden v Inomost.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. novembra. Iz vojno-poročevalskega stana:

30. oktobra. Sovražni odpor na Col di Lana in v visokem Cordeyolu je na tem, da omaga pred ponovnimi sunki naše močne ofenzive. — Dne 28. oktobra zjutraj so napadle naše čete na vrhu grebena Salesi (2200 m) važno oporišče sovražne obrambe, sestojече iz ene redute in nekaj okopnih vrst, ki so se tiščale druga druge. Ko je naša artiljerija sovražne obrambne črte sestrelila, so vdrli naši infanteristi z bajonetom v nje, jih osvojili, vjeli 277 cesarskih lovcev, med njimi 9 oficirjev in so vplenili 9 strojnih pušk in obilo vojnega materijala. V krnskem prostoru je ponovil sovražnik v noči 28. na 29. oktobra svoje napade na naše črte na Vodilu in je mogel po ljutem boju jih deloma zasesti. Drugo jutro so zavojevali naši alpinci z ljutim protinapadom izgubljene strelske järke in so pripeljali s seboj 57 vjetnikov, med njimi 1 oficirja. V odseku pri Zagori je bil poškočen sovra-

nik, ki je poskušil priti nazaj, z natančnim in hitrim ognjem naše artiljerije. S težkocami združeno prodiranje naših čet na podgorskih višinah traja dalje kljub najljutejšemu odporu sovražnika, kljub močni koncentraciji njegovega ognja in izdatne uporabe bomb z vdušljivimi plini. Na Krasu smo v prostoru Sv. Mihaela zajeli še en strelski jarek in vjeli 76 mož, med njimi dva oficirja. V središču smo zaseli male strelske järke in vzdržali dosežene uspehe proti številnim in ljutim protinapadom sovražnika. Naznanjen je trajajoč promet z vlakni na železniški črti Trst - Nabrežina.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Preko Lugana poročajo, da so aretirali na italijanskem ozemlju v Pontechiassu nemškega industrijalca dr. Fr. Röchlinga, ki je prišel preko Švice s svojim prokuristom Müllerjem, da poizve od svojih italijanskih nastavičencev, kako se razvijajo posli tvrdke. Deževalo je in ti nastavljenici so povabili Röchlinga in Müllerja, naj stopita v bližnji lokal, ki se nahaja na italijanskem ozemlju, bila sta tako neprevidna, da sta to storila, bila sta takoj prijeta in odvedena v zapor v Como. — Omenjeni nemški industrijalec Röchling je bival poprej v Milanu. Pogovor se je vršil v nevtralni zoni pri Chiassu, pa so ga vendar prijeli italijanski redarji.

«Corriere della sera» je poročal, da Vatikan namerava protestirati proti značnemu bombardiranju Benetk. Res pa je, da je izrazil papež svoje obžalovanje, ker je poškodovano krasno delo Tiepolovo v cerkvi degli Scalz, napram beneškemu patrijarhu in župniku omenjene cerkve, ali o kakem protestu ni govora. Bomba iz avstrijskega zrakovlova je veljala poslopjem železniške postaje, ki obkrožajo cerkev in tvori jo naprave tam strategično najvažnejšo točko avstro-italijanskega bojišča.

Salandra se trudi, da bi pritegnil Giolittija v krog vlade in bi rad spravil, če že ne njega, pa kakega njegovega prijatelja v kabinet, da bi se tako zlasti notranji položaj izboljšal. Ali Giolitti ve, da so mu sledili še pred par tedni korak za korakom državni policisti.

Vojne zahteve italijanskih socialistov.

Rim, 2. novembra. Razglasi denevni red socialistične poslanske frakcije naglašja, da vojna služi vladi za pretvezo za vojaško neopravičene omejitve privatne in javne svobode. Internacije in izgoni se izvršujejo kot privatne in strankarske

LISTEK.

Odvetničkova skrivnost.

Angleški spisal J. K. L e y s.

(Dalje.)

»Po tem pogovoru ste Vi zapustili dvorec Roby Chase?«

»Da!«

»Ali ste videli, da je sir Rikard Boldon pred smrtjo podpisal kako oporoko?«

»Ne! Jaz ga sploh nisem nikoli videl, da bi bil podpisal kako pravno listino.«

»Ali ste kdaj kot pričča podpisali kako listino za Rikarda Boldona?«

»Nikdar!«

»Ali ste poznali umrlega odvetnika Joamesa Feliksa?«

»Slišal sem pač njegovo ime, toda, kolikor se spominjam, ga nisem nikdar videl.«

»Oglejte si ta podpis na tej oporoki. Tu stoji Vaše ime. Ali ste Vi na tej listini podpisali?«

»Ne! To ni moj podpis! Lahko prisežem, da tega nisem jaz podpisal.«

Sodni prisedniki so se spričo te izpovedi nekoliko spogledovali in drug drugemu nekaj šepetali, a to je takoj ponchalo, ker je nastopila nova pričča in sicer brat duhovnika Lynda. Ta je pod prisego potrdil, da na oporoki zapisano ime Štefana Lynda ni pisano z roko njegovega brata. Zasllišanih je bilo še nekaj drugih prič in pravni zastopnik Frederika Boldona je začel uvidevati, da pravde ne dobi. Tedaj je stopil pred sodišče zadnja pričča in odvetnik Joames je povedal, da bo izpoved te priče vsaj tako tehtna, kakor je bila izpoved duhovnega pomočnika Lynda. Ta pričča je bil Joames Fulton in izpovedal je gladko in jasno sledeče: Bil sem sluga pri siru Rikardu Boldonu, dokler ni po njegovi smrti lady Boldonova sploh odpustila ne-

kaj osobja. Onega petka pred smrtjo sira Rikarda Boldona se natančno spominjam. Tisti dan je prišel odvetnik Feliks iz Londona. Lady Boldonova je bila bolna in je tisti dan ležala. Nekako ob treh popoldne je prišel sira Rikarda Boldona obiskat tudi duhovski pomočnik Lynd. Jaz sem sam naznanil njegov prihod pokojnemu gospodu in ga sam peljal v njegovo sobo. Sploh sem bil jaz tisti dan na vrsti za osebno postrežbo siru Rikardu Boldonu in vem pravnatančno, kdo je tisti dan sploh vstopil v njegovo sobo. Odvetnik Feliks se je pripeljal, še predno je bil gospod Lynd odšel. Zato sem odvetniku Feliksu odprl knjižnično sobo, da bi tam počakal na Lyndov odhod. Res se gospod Lynd po tem ni več dolgo mudil pri siru Rikardu Boldonu. Jaz sem gospoda Lynda sam spremil iz hiše in vem zanesljivo, da sem za njim tudi hišna vrata zaprl in zaklenil. Šele potem, ko je bil gospod Lynd že odšel, sem šel v knjižnično sobo po odvetnika Feliksa in ga pe-

ljal v sobo, v kateri je ležal sir Rikard Boldon. Odvetnik Feliks sploh ni videl duhovnika Lynda, kaj še, da bi se bil z njim obenem mudil v sobi pokojnega gospoda Rikarda Boldona.«

Vtisk te izpovedi je bil očividni. Sodnik in prisedniki so nekaj časa kar strmeli, potem pa so se jim lica razjasnila in vsakdo v sodni dvorani je v tistem trenutku vedel, kaka bo sodba. Lady Boldonova je sicer videla, da se bliža obravnava svojemu koncu in slutila je, da teče pravda zanjo dobro, a na jasnem si vendar ni bila.

»Kaj pa pomeni vse to?« je nagivši glavo k Hughu, vprašala vsa zbegana.

»To pomeni,« je dejal Hugh z glasom, ki je bil razburjenja ves hri-pav, »da je bil odvetnik Feliks brezvesten slepar; to pomeni, da je odvetnik Feliks ponaredil podpise na drugi oporoki, zaradi katere se vrši današnja obravnava. Ponaredil je podpise, da bi imel tebe v oblasti in

bi te prisilil, da postaneš njegova žena, Rikarda Boldona premoženje in tebe je hotel pridobiti z veliko golufijo. No, na srečo je že mrtev!«

»A če so podpisali na ti drugi oporoki ponarejeni, kaj pomeni to?«

»To seveda pomeni, da je veljavna tista oporoka, ki jo je Rikard Boldon podpisal dan potem, ko si postala njegova žena. Roby Chase in vse kar spada k njemu, ostane tebi do smrti — Ada, nikar se mi ne onesvesti.«

»Ne, ne! To je bila le trenutna omamljenost. Ah, Hugh, moj ljubi Hugh! Ti si ne moreš misliti, kako sem vesela in srečna. Tebi ne bo treba iti v Avstralijo in pustiti strica in teto in če se z menoj poročiš, tudi ne boš več mogel misliti, da si dobil ženo, ki je izgubila premoženje in boš moral z njo izhajati le, če boš trdo delal. Ah, Hugh — kako je prišlo vse drugače, kakor sem mislila! Ali sem take sreče sploh vredna?«

(Konec prihodnjic.)

represalije, cenzura služi brezvestnim ljudem, vlada trpi, da se okoriščajno vojni dobavitelji, dela proti narodni edinosti, zato pa je treba

odpora proti vsakemu razširjenju vojne na nova bojišča in pospeševati treba prizadevanja po pravičnem miru in svobodi narodov.

Zavezniške čete so zasedle Čačak.

NAŠE ČETE SO PRIČELE Z OPERACIJAMI TUDI NA ČRNOGORSKI MEJI. — ČRTA ČAČAK-KRAGUJEVAC PREKORAČENA.

Dunaj, 2. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglašajo:

Jugovzhodno bojišče.

Na črnogorski meji so pričele naše čete na številnih krajih napadati. Zavzeli smo obsejne višine Troglav in Orlovac, jugo - vzhodno od Avtovca in dominirajoče višinske pozicije na Vardaru, severo - vzhodno od Biče. Na črti jugo - vzhodno od Višegrada, ki smo jo zavzeli, smo odbili črnogorske protinapade.

Armada pehote von Kövessa je dospela v prostor severno od Požege ter prekoračila črto Čačak - Kragujevac.

Armada generala von Gallwitzja stoji na višinah vzhodno od Kragujevca in severno od Jagodine v boju.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

ZAVEZNIŠKE ČETE V DOLINI GOLJSKE MORAVE. — ČAČAK ZASEDEN. — PRODIRANJE BOLGAROV PROTI NIŠU.

Berolin, 2. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 2. novembra.

Balkansko bojišče.

Severno in severo - vzhodno Čačka smo izsilili izhod iz gorovja južno Gornjega Milanovca v dolini zapadne Goljske Morave. Čačak je zaseden. Višine južno Kragujevca so osvojene. Na obeh straneh Morave je prekoračena splošna črta Bagrdan - Despotovac.

Armada generala Bojadževa je zavzela dne 31. oktobra brdo Bezdán, zapadno Slatine, ob cesti Knjaževac Sokobanja, ter višine na obeh straneh Turje, vzhodno Svrilija. V dolini Nišave, severo - vzhodno Bele Palanke, je prekoračila Vrandol.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 31. oktobra. (Kor. urad.) Bolgarsko uradno poročilo z dne 31. oktobra: Dogodki na srbskem bojišču se razvijajo nadalje uspešno. V dolini Morave smo vpenili 4 brzostrelne topove, pri nadaljnjem prodiranju iz Knjaževca na Sokobanjo (ob cesti v Aleksinac) pa še 1 gorski top. Položaj v Makedoniji je ostal v bistvu neizpremenjen.

Črnogorsko uradno poročilo.

Pariz, 1. novembra. (Kor. urad.) »Petit Journal« priobčuje naslednje uradno poročilo iz Cetinja, 29. oktobra: Avstrijci so po ponesrečenem poskusu prekoračiti Drino v odseku Višegrada svoje sile znatno ojačili. 25. oktobra so dobili ojačenja, na kar so nas na celi naši fronti znova napadli. Ponesrečilo se jim je prekoračiti reko pri Višegradu. Na vseh drugih točkah so bili s težkimi izgubami odbiti. Njihovo gibanje je bilo 27. oktobra ustavljeno s tem, da smo zasedli Suho Goro (Trigonometar 1128 južno Višegrada). Boj se nadaljuje.

POLOŽAJ NA SRBSKEM BOJIŠČU.

Po padcu Kragujevca ne preostaja srbski armadi ničesar drugega, kakor da se umakne v smeri na Črno goro. Iz doline Goljske Morave vodijo proti jugu tri dobre ceste: ena iz Požege na Sjenico in Nevle, druga iz Kraljeva ob Ibaru na Novi pazar in Kosovo, tretja iz Kruševca na Kuršumljivo ter Prištino ozir. Kosovo polje. Prva cesta je za Srbe že neporabna, ker so naše čete že v Požegi, tretja je že danes opasna, ker se bližajo Kosovu Bolgari, ki so udarili iz Skoplja čez Kačanik. Položaj srbske armade postaja torej zelo težaven. Važno je, da so se sedaj pričele tudi operacije naših čet ob črnogorski meji.

Zasedenje Kragujevca.

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo: Na višinah severno Kragujevca so se Srbi še ljuto upirali, končno pa so se morali umakniti. Kragujevac je bil že popreje evakuiran in Srbi so razstrelili tudi vse vojaške naprave. Kot prva je prišla v mesto patrolja našega 70. pešpolka, ki je razobesila črnozolto zastavo, kmalu nato so prikorakale nemške čete, ki so mesto zasedle.

Umikanje srbske armade.

Pariz, 1. novembra. (Kor. urad.) »Agence Havas« javlja iz Aten: Operacije v Srbiji se nadaljujejo. Bolgarsko - nemški načrt je odrezati srbski glavni armadi umikanje na jug. Srbski generalni štab se trudi izvršiti umikanje na novo obrambeno črto v dobrem redu. Grški vojaški krogi smatrajo, da je položaj srbske armade težaven, ne obupen. Potrjuje se, da so Bolgari Veles zopet zavzeli.

»Pester Lloyd« javlja iz Sofije: Računati se mora, da se bodo Srbi umaknili na Črno goro. Tam se bodo morali vsled velikih izgub, ki so zadela srbsko artiljerijo, znova koncentrirati. Italija jih bo preskrbela z municijo in živežem. Curiški listi so izračunili, da so avstrijske, nemške in bolgarske države zasedle že eno celo petino srbskega ozemlja.

Angleška pomoč prepozna. Odpor Srbov postaja od dne do dne slabši.

Kopenhagen, 2. novembra. (Kor. urad.) »Politiken« piše: Zdi se, da se Anglija vendar namerava aktivno udeležiti boja v Srbiji. Vprašanje je le, ali bodo armade četverozveze še pravočasno intervenirale. Srbski odpor na severu postaja zadnje dni očitno slabši in centralne države napredujejo bolj naglo kakor doslej. Kragujevac je zavzet in tudi Niš je po padcu Pirota ogrožen.

Pariz, 1. novembra. (Kor. urad.) Posebni poročevalec »Journala« brzojavlja iz Soluna: Akoravno se Srbi v redu in brez prenapetosti umikajo, se vendar ne bodo mogli dolgo upirati. Srbom se mora kar najhitreje na pomoč, toda z dosedanjimi četami ekspedicijskega zbora ni mogoče izvršiti resnega udara. Če se ententa takoj ne odloči k resnejšim ukrepom, ji ne preostala ničesar drugega, kakor da dosedaj izkrcane čete odpokliče.

Lugano, 2. novembra. »Matino« poroča dne 25. oktobra iz Soluna: Nikdo ne verjame, da bi bilo še mogoče Srbijo rešiti. Gre le še za to, da se reši vsaj glavni del srbske armade, kar je že dvomljivo. Zato se izkrcavanja z mrzlično naglico nadaljujejo.

Postanik Rizov o ruski politiki napram Bolgariji.

»Berliner Tagbl.« priobčuje razgovor z berlinskimi bolgarskimi poslanikom Rizovom, ki je dejal: Čim je prevzel vlado sedanji car Nikolaj je postala ruska politika Bolgarom sovražna in se ča označiti s formulo: Ustanovitev velike Srbije na stroške velike Bolgarije. L. 1902. je sklenila Rusija z Bolgarijo vojaško konvencijo, v kateri je dala Bolgarija svojo armado Rusom na razpolago, Rusija pa se je zavezala, da bo branila integriteto bolgarskega ozemlja proti vsakemu napadu. Ko je l. 1913. izbruhnila vojna s Srbijo, je Sazonov svojevoljno odpovedal konvencijo, ker je hotel Romuniji omogočiti, da napade Bolgarijo. Rusija je torej hotela, da izvrši Bolgarija narodni in politični samomor.

Francozi in Angleži se pripravljajo na zimsko vojno v Srbiji.

Iz Soluna poročajo: Francozi in Angleži gradijo v Solunu ogromna taborišča in skladišča za najmanj 150.000 mož. Solun naj postane oporišče ententinih čet v zimski vojni na Balkanu.

Iz Sofije poročajo, da se hočejo Francozi in Angleži izkrcati tudi v Kavali ter si tam zgraditi svoje drugo oporišče.

Izkrcane ententine čete ne odidejo iz Soluna.

Ententini poslaniki v Bukarešti in v Atenah označujejo vse vesti, kakor da bi nameravala četverozveza svoje v Solunu izkrcane čete zopet odpoklicati, za izmišljotino. Narobe, čete bodo še znatno ojačene ter bodo šle Srbom na pomoč. Zlasti je tudi neresnična vest, da bi bila grška vlada zahtevala, da zapuste ententine čete do dne 6. novembra grško ozemlje.

Ruska vlada kupuje transportne ladje.

Iz Bukarešte poročajo, da je ruska vlada v zadnjem času kupila ladje romunskih paroplovnih družb, da pomnoži število svojih transportnih ladij. Zadnji čas je kupila ruska vlada štiri večje italijanske trgovske parnike, ki so ležali začetkom vojne v romunskih pristaniščih. Te štiri italijanske ladje so odploje pod italijansko zastavo, pa z ruskim moštvo v Odeso.

GRŠKA NEVTRALNOST OGROŽENA?

Budimpešta, 2. novembra. »Pester Lloyd« javlja iz diplomatskega vira iz Sofije: Kakor zatrjujejo vplivni grški politiki, postaja pritisk četverozveze na Grško vedno večji. Grška vlada je vedno manj gospodar v lastni hiši. Zato se ne da brezpogojno zaječiti, da bo ostala Grška nevtralna, akoravno sta kralj in armada za ohranitev nevtralnosti.

Asquithove izjave o grški politiki.

V angleški zbornici je govoril ministrski predsednik Asquith o splošnem vojnem položaju ter se pri tem dotaknil tudi grške politike s temi besedami: Ker mi, je izjavil ministrski predsednik, ne prodajamo kakor Nemci, lasti svojih zaveznikov za njihovim hrbtom, je obstojal do zadnjega trenutka vzrok, da smo mislili, da bo Grška izpolnila svoje zavezniške dolžnosti napram Srbiji. Venizelos je zaprosil dne 21. septembra Francosko in Anglijo za 150 tisoč mož, pri čemer se je določilo, da Grška mobilizira; toda šele 2. oktobra je Venizelos dovolil izkrcanje angleških in francoskih čet pod formalnim protestom. Dne 4. oktobra je izjavil Venizelos, da se mora Grška držati pogodbe s Srbijo. Kralj je izjave ni hotel podati in Venizelos je odstopil. Nova vlada se je branila, stopiti iz nevtralnosti, dasiravno je izrekla željo, da bi ostala z alijanci v prijateljskem razmerju.

Italija ne zaupa Grški.

Lyonski »Republicain« poroča iz Rima: Italijanski krogi nikakor ne zaupajo Grški in njenim izjavam ter opominjajo četverozvezo, naj bo napram grški politiki skrajno pozorna.

Venizelisti za nevtralnost.

Iz Aten poročajo: 41 poslancev Venizelosove stranke je izjavilo grški vladi, da stoji brezpogojno na stališču nevtralnosti.

Bolgarija prepušča Bitolj Grški.

Preko Berlina poročajo: Grška bo demobilizirala istočasno z Bolgarijo, morda v kakih 6 tednih. Bolgarija svojih operacij ne bo razširila na Bitolj, ki je namenjen Grški kot nagrada za njeno nevtralnost.

Romunski hujskači na delu.

»Daily Telegraph« poroča iz Bukarešte: Agitacija romunskih intervencionistov postaja vedno večja. V nedeljo je bila Bukarešta vojaško zasedena, da se prepreči nameravane demonstracije intervencionistov. V vojnem ministru se je vršilo izredno posvetovanje, katerega so se udeležili generalni štab in zapovedujoči generali. Na tej konferenci se je konstatiralo, da je Romunija za zmagovito vojno popolnoma pripravljena.

Posebno vojaško odposlanstvo četverozveze v Bukarešti.

»Lokalanzeiger« poroča preko Ženeve: Pariški listi javljajo, da namerava četverozveza odposlati posebno vojaško - politično misijo v Bukarešto.

Bolgarija in Romunija.

Iz Bukarešte poročajo, da je romunska vlada svojo prepoved glede prevoza blaga za Bolgarijo zopet preklicala.

KAKO PRESOJAJO POLOŽAJ NA ANGLEŠKEM.

Londonski poročevalec »Stamp« poroča, da angleško časopisje odkrito kaže pesimizem glede vojne položaja. Časopisje vprašuje, kateri so sedaj nadaljnji cilji Nemčije, ko je napravljena zveza med centralnimi državama in Turčijo in prav verjetno se mu zdi, da se bo v kratkem pripravila ekspedicijska vojska v Egipt. Časopisje pa dostavlja takoj, da sta Egipt in Sueški prekop za tak slučaj dobro pripravljena. Razen tega bi morali Nemci zgraditi 300 km dolgo železnico, da bi prišli s svojimi četami do prekopa. Tudi je veliko vprašanje, ali morejo postaviti Nemci v trenutku, ko pričenjajo Rusi pri Dvinski s svojo ofenzivo in ko so nemške čete v Srbiji decimirane, še dosti mož za tako vojno. Če pa pripravljajo klub temu ekspedicijsko v Egipt, se prične s tem perioda kolonialne vojne. V zadnji vrsti pa bodo to vojno tudi odločili dogodki v Evropi. Angleška vlada se bo morala odločiti za to, da odredi veliko ofenzivno angleških in francoskih čet. Če bo tu četverozveza zmagala, je vse popravljeno, kar je izgubljeno v Srbiji.

Iz Londona poroča »Corriere della sera«, da je napravila združitev Nemcev in Avstrijcev z Bolgari in vzpostavljene srbskega koridora na Angleškem globok vtisk. Sicer železnica Belgrad - Niš - Sofija še ni v rokah sovražnikov, pač pa jim je že Donava na razpolago.

Vojna z Rusijo.

LJUT RUSKI NAVAL PRI BJENJAVI SE JE RAZBIL. — USPEHI NAŠIH ČET OB STIRU.

Dunaj, 2. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglašajo:

Rusko bojišče.

Boji na fronti ob Stripi so trajali tudi včeraj ves dan. Sovražnik je poslal močne sile v boj ter vdrl v globokih napadal. kolonah pri Bjenjavi v našo pozicijo. Naše rezerve pa so ga vrgle v hitrem protinapadu zopet nazaj, pri čemer je imel v ljutih krajevnih bojih velike izgube ter pustil v naših rokah 2000 vjetnikov. V pokrajini dolnjega Stira smo potisnili Ruse še bolj nazaj. Ruski protinapad, izvršen z velikim razsipanjem municije, se je razbil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

NOVI LJUTI BOJI PRED DVINSKOM. — RUSI SO NAVALILI ZAPADNO ČARTORIJSKA PA NISO DOSEGLI TRAJNEGA USPEHA.

Berolin, 2. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 2. novembra.

Vzhodno bojišče.

Armadna skupina generalfeld-maršala von Hindenburga.

Južno železnice Tukum - Riga je naš napad na obeh straneh reke Aa zopet napredoval. Pred Dvinskom so se tudi včeraj vršili ljuti boji. Opetovani močni ruski napadi so krvavo odbiti. Boji med Svetenskim in Iisenskim jezerom se še vrše. Vjeli smo nad 500 sovražnikov.

Armadna skupina generala feld-maršala princa Leopolda Bavarškega.

Nič novega.

Armadna skupina generala von Linsingna.

Rusi so poskušali ustaviti naše prodiranje zapadno Čartorijska s protinapadi, izvršenimi na široki fronti in v gostih trumah. Bili so z najtežjimi izgubami vrženi nazaj. Mi smo nato nadaljevali svoje napade. Pri Sjemikovcah se je bilo Rusom mimogrede posrečilo, vdreti v pozicije čet generala grofa Bothmerja. S protinapadom smo svoje jarke zopet osvojili ter vjeli nad 600 Rusov. Kraj Sjemikovce sam smo po srđnih nočnih bojih danes zjutraj večinoma zopet zajuršali, pri čemer smo vjeli nadaljnjih 2000 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Dvinsk ogrožen.

»Tägliche Rundschau« poroča iz Ženeve, da je Dvinsk glasom pariških poročil iz Petrograda vsled ogroženja železnice Ilukst - Garbovič zopet neposredno ogrožen.

RUSKO URADNO POROČILO.

31. oktobra. En »Ilja Muromec« je vrgel na kolodvor Tanerkalen jugozapadno Friedrichstadta bombe. Drugi letalci so vrgli bombe na sovražnikove vojaške transporte pri Mitavi, Schönbergu in jugozapadno Tanerkallen. Na fronti ob Dvini je na več mestih artiljerijski boj. Ob gore-

ZAPADNO BOJIŠČE.

POLOŽAJ NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 2. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 2. novembra.

Zapadno bojišče.

Razen o nočnih sovražnih napadih na Butte de Tahure in o živahnem artiljerijskem ognju na fronti med Maaso in Moslo ni poročati nič pomembnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nova ofenziva na francoski fronti in nadaljevanje vojne.

Italijanski listi trde, da je imel Joffrejev obisk v Londonu namen doseči boljše sodelovanje med vojaškim vodstvom in diplomacijo četverozveze. Vsekakor se bo prekinjena ofenziva na zapadni fronti na širši podlagi zopet pričela.

»Lokalanzeiger« poroča iz Ženeve: Potovanje Joffreja v London je bilo že sklenjeno, predno je bil imenovan Gallieni za vojnega ministra. Pozneje je dosegel Gallieni v ministrskem svetu, da je bil Joffre določen, da se posvetuje s Kitchenerjem o skupnih vojnih načrtih za 1916. Joffre je prinesel v Pariz nazaj več

njem Njemenu navzdol reke Ljubča (6 km) so nas napadli Nemci pri vasi Krupicko. Bili so nazaj vrženi. Dalje proti jugu do Pripjata nobenih prememb. Hud boj pri vasi Huta Lijovska, 11 km jugozapadno Čartorijska. Zapadno Čartorijska je šel sovražnik naprej proti vasi Budka. Ustavil ga je ogenj naše artiljerije in naših pušk. Tudi napad pri vasi Komarov se je ponesrečil. Sovražnik je poskusil prodrati pri vasi Tribuhovce jugovzhodno Buczacza (6 km), ravno tako v odseku Hmeljova Lata, jugovzhodno iztoka Strupe v Dnestru. Vrgli smo ga nazaj deloma z našim ognjem, deloma s protinapadi.

V Baltičkem morju so naše križarke vjele nemški parnik, v Botniškem zalivu pa je podmorski čoln »Aligator« vjel drug nemški parnik.

Rusko municijsko skladišče zletelo v zrak.

Bukareški »Romanul« poroča iz Burdujenija: Pred par dnevi je zletelo v zrak neko veliko rusko municijsko skladišče v bližini bukovinske meje.

Novi ruski kabinet.

Iz Petrograda poročajo preko Stockholma: Duma se ta mesec še ne sestane. Nesoglasja v zadnjem kabinetu glede vprašanja zasedanja dume so dala povod, da se je ruska vlada rekonstruirala. Novi moške so za brezpogojno opustitev vseh političnih razgovorov in debat za časa vojne.

Petrograd, 2. novembra. (Kor. urad.) Poročilo petrogradske agenture: Oficijalna potrdila vesti o izpremembi v ministrstvih ni.

Kolera v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo, da je vrhovni poveljnik ruskih sanitetnih naprav general Mihajlov in inspekciskem potovanju zbolel za kolero.

Ruski podmorski čoln poškodoval dansko ladjo.

Kopenhagen, 2. novembra. (Kor. urad.) Ruski podmorski čoln 1. je ustavil v Vzhodnem morju dansko barko »Claudia«, ki je bila z lesom na poti iz Gefla na Španko. Podmorski čoln je imel razobešeno rusko zastavo in moštvo je obstajalo izključno iz Rusov. Ustavil se je ob strani barke, na kar je poveljnik z nekim dečkom kot tolmačem barko preiskal. Vsled viharnega morja je podmorski čoln neprestano zadel ob barko, tako da je bila ta poškodovana in je morala odpluti v Kopenhagen v popravilo. Kapitan je zahteval pri tukajšnjem pomorskem sodišču od Rusije odškodnino.

Švedska stopi na stran Nemčije?

Iz Christianije poročajo: Poročevalec »Aftenpostna« poroča iz Londona: Zadnje dni se je tam govorilo, da so skandinavske države, zlasti pa Švedska, sklenile, da stopijo na stran Nemčije. V londonskih krogih si pripovedujejo, da je angleška vlada indirektno namignila angleškim bankam in velikim trgovinom, da naj skrbijo za to, da dobe kakor hitro mogoče izplačane svoje terjatve na Švedskem, ker namerava Švedska stopiti na stran Nemčije. Banke so dobile od svoje vlade baje tudi naročilo, da naj skandinavskim privatnim osebam ne dajo več kredita.

angleških predlogov, ki se tičejo sedanjih in poznejših bojišč.

Angleške izgube pri ofenzivi na zapadu.

London, 1. novembra. (Kor. ur.) Včerajšnji seznam izgub obsega 234 častnikov in 5564 mož, med njimi 211 častnikov in 4303 mož od zapadne fronte. Od početka ofenzive dne 25. septembra so izgubili na zapadni fronti 2958 častnikov in 45.288 mož.

Angleška sila odpoveduje.

Iz Ženeve poročajo: »Le Matin« izve iz angleških političnih krogov, da mora francoska armada računati s tem, da Anglija ne more več pošiljati pomožnih čet na zapadno fronto. Na Angleškem sestavljajo nove čete, te pa pošiljajo večidel ob Sueški prekop in v Indijo. Anglija na zapadno bojišče ne more pošiljati čet, ker se bori za svoj lastni obstoj.

Potopljena angleška torpedovka.

London, 1. novembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča uradno: Torpedovka 96 se je včeraj v gibraltarski morski ožini potopila, ko je zadelo ob neko službujočo križarko trgovskega brodovja. Dva častnika in 9 mož pogrešajo.

Novi vpklici na Francoskem.

»Journal« poroča: Briand bo zahteval po vzorcu leta 1870. splošno

mobilizacijo vseh Francozov, da spode sovražnika s francoskih tal. V Parizu so bili že poklicani prefekti vseh departementov.

Nov angleški generalni štab.

London, 1. novembra. (Kor. ur.) Parlamentarni poročevalec »Daily Newsa« poroča, da se je bavila vlada zadnje mesece s sestavo generalnega štaba, ki je sedaj kompletan.

»Times« o Briandu.

Razpravljajoč o članih novega francoskega ministrstva, piše »Times« o ministrskem predsedniku Briandu, ko je označila, kako je iz socialnega demokrata postal vodja buržoazije: Njegovi sovražniki ga imenujejo parlamentarnega oportunisto in mu očitajo, da se je vzlicvsem premembam v naziranjih, še vedno držal enega vodila, ki mu ga je narokovala njegova osebna častihlepnost. Vprašanje je sedaj, če se bo Briand prilagodil sedanjim razmeram. Te razmere so vojna in sicer največja vojna, kar jih je Francija morala kdaj izvojevati. Sodi se, da hrepeni Briand po časti, postati ustanovitelj miru, četudi ne za vsako ceno. Njegovi prijatelji ga imenujejo šarverja in celo hipnotizerja. Pred petimi leti, ko se mu je posrečilo, premagati stavko železničarjev, je veljal za edinega močnega moža na Francoskem. Ali je Briand tak mož? vprašuje »Times«. Gospod Briand je častihlepen. Zaveda se svoje moči in jo hoče izrabiti. Svojo umetnost, stvarjati mir, bo raztegnil na dneve po vojne, kadar bo čas, zaceliti rane raztrgane Evrope. Zato so tisti, ki ga najbolj poznajo in mu najbolj zapujajo, mnenja, da tiči za vso njegovo častihlepnostjo in vsem hrepenenjem po miru, globoko prepričanje, da more Francija priti do trumfusa samo s tem, da vodi vztrajno in energično vojno in ne zanemari ničesar, kar more pomagati do zmage.

Protí cenzuri.

Lyon, 2. novembra. (Kor. urad.) »Republican« poroča iz Pariza: Listi »Rappel«, »Oeuvre«, »Libre Parole«, »Eclair«, »Figaro« in »Journal« naznanjajo, da svojih informacij in političnih člankov ne predlagajo več cenzuri.

Mirovna pogajanja?

Lyon, 2. novembra. (Kor. urad.) Kakor poroča brzjavka iz Madrida, dementira španski ministrski predsednik vest, da bi bil pričel španski kabinet po naročilu Nemčije in Avstro - Ogrske s pogajanjí glede miru.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 1. novembra. (Kor. u.) Poročilo »Agence telegraphique Milli«: Glavni stan poroča: Na fronti od Dardanelah se ni pripetilo razen zdaj močnega, zdaj slabega krajevnega ognja nič pomembnega. V odseku Seddil Bahr sta se udeležili ognja dve sovražni križarki, ki sta brez učinka streljali v različne smeri. Seddil Bahr in Ariburnu. Naša artiljerija je razdejala 3 sovražne pozicije za metanje bomb. Naše baterije v morskí ožini so razpršile zbirajoče se sovražne čete, ki so jih opazili v Mortolimanu in Elias Burnuju.

Kavkaška fronta. Povsod smo uspešno zavrnili poskuse sovražnika v tem odseku. Sicer ni poročati ničesar.

Pri Galipoliju.

London, 31. oktobra. (Kor. ur.) Reuter poroča uradno: Pomožni iskalec min »Hythe« se je v noči od 28. oktobra pri Galipoliju potopil, ker je zadel ob drugo, vojno ladjo. Razen posadke je bilo 250 mož na krovu. Dva častnika in 153 mož pogrešajo.

Sueški prekop v nevarnosti.

Bivši italijanski minister Luzatti opozarja na veliko nevarnost, ki grozi »civilizaciji« vsled združitve Nemcev in Turkov, ki bodo udarili na Sueški prekop ter tam pozvali mohamedanski svet na upor proti Angležem, Francozom in Italijanom. Italijanski listi poročajo, da je Anglija pozvala Italijo na pomoč ob Sueškem kanalu ter zahtevajo za to pomoč znatne kompenzacije v Afriki.

Perzija proti ententi.

Turški listi poročajo iz Perzije, da se pripravljata tam splošna vstaja proti Angliji in Rusiji. To potrjujejo tudi perzijski vlastni listi, ki dostavljajo, da se bo vstaja razširila tudi na Beludžistan, Afganistan in Indijo.

Podpisujte vojno posojilo!

Tretje vojno posojilo.

Pri čitanju vojnih poročil se človek vsak dan iznova vprašuje: Kdo bo naposled vendar zmagal? Taka vprašanja razpravljajo tudi državniki in vojskovodje, ki imajo resničen vpogled v potek cele vojne, a njihovi odgovori so kaj različni. Eni pravijo: Zmagala bo tista stranka, ki bo na koncu imela več vojaštva in municije. Drugi pravijo, da bo zmagal tisti, kdor si bo znal preskrbeti največ in najboljše topove. Tretji pravijo: Tista stranka, katere vojaštvo bo imelo boljše živce. Četrty pravijo: Tiste države, ki bodo dlje časa založene z živili. Peti pravijo: Katera državna skupina bo denarno močnejša. Šesti zopet mislijo, da odloči duševno razpoloženje in se sklicujejo na Leva Tolstega roman »Vojna in mir« ter na znanega dr. Friedjunga »Boj za nadvlado na Nemškem«, ki sta oba zastopala naziranje, da končnega izida vojne ne odločijo puške in topovi, nego duh in razpoloženje vojaštva in prebivalstva.

Nekoč je bilo v dunajskem parlamentu sproženo vprašanje, je-li stenografija znanost ali umetnost. Ne ravnó salomonski odgovor je bil: stenografija je znanost in umetnost obenem. Ravno tako se lahko reče, da so vse zgoraj navedeni razlogi namreč kanoni in puške, živci in denar, živila municija in razpoloženje, skupno o pogoj zmage, kajti drug drugega izpolnjujejo.

Morda ni samo slučaj, da stoji na Dunaju vojno ministrstvo ravno nasproti ravnateljstvu začetne hranilnice. Ko so pri nas v začetku osemdesetih let ustanavljali poštno hranilnico, ni pač nihče mislil, da se bo ta zavod v kakih tridesetih letih tako velikansko razvil in razcvetel, da bo prvi v državi in da bo mogel največji vojni na svetu dati svojemu vis - à - vis - u silne namreč vojnemu ministrstvu silne milijone na razpolaganje.

Poštna hranilnica financira v zvezi z bankami sedanjo vojno. Poštna hranilnica omogoča, olajšuje vojno in blaži ter poravnava njene posledice.

Armada potrebuje izrednih denarnih sredstev, ne samo za puške in topove, za municijo, čevlje in obleko, ampak tudi za živila. Če pravi ljudski pregovor, da vodi pot do srca skozi želodec, velja to v nekem smislu tudi za vojake. Vojak, ki ima dobro in zadostno hrano, dobro obleko in dobre čevlje se veliko bolje in uspešneje bori, kakor vojak, ki tega nima.

To je zakon narave. Pri tretjem vojnem posojilu gre za to, da se preskrbi našim vojakom kar mogoče dobro in izdatno hrano in vse kar treba, da bi laglje prenašali težke napore in boje.

Tretje vojno posojilo ima pa tudi namen, omogočiti državi preskrbovanje onih, ki so ostali doma. dočim je njih reditelji na bojni fronti.

V korist tistih, ki nosijo sedaj orožje in prelivajo kri za cesarja in za Avstro - Ogrsko, v korist, ki bi bili sedaj izročeni največji bedi, če bi jih država ne podpirala, naj vsakdo po svojih močeh podpiše tretjega vojnega posojila.

Rožič 1915 v vojni.

Zopet se bliža božični praznik, ki ga bodejo naši vojščaki v slavo - polnem boju za domovino obhajali daleč od svojega doma. Pač jih bode, kakor tudi sicer ob tem času, navdajala zavest junaško izpolnjene dolžnosti s ponosnim zadoščenjem; ob tem dnevu, ki je namenjen rodbini, mora biti zanje bolesten občutek ločitve, goreče hrepenenje po svojcih. Naše prizadevanje, jim čez meje dogodkov, čez daljavo prostora poslati pozdrav domovine v spremstvu malega znaka iskrenega in hvaležnega spomina, ne sme omagati v ljubeznipolni gorečnosti, v delavnih sili.

Se se ne morejo izpolniti glasovi svete noči, ki obetajo mir ljudem na zemlji. Se cepi neizpremenljivi zakon vojske narode v nasprotno tabore, nam vsiljuje misli in dela kipečega sovražstva. Tem vestnejše, tem zvestejše, tem vdanejšje moramo izpolniti zapoved ljubezni napram onim, s katerim nas druží najtrdnjšja vez skupnosti: udanost do skupne drage domovine in vojno bratstvo.

S skromnim darom, ki je namenjen olepšati božični večer našim vojakom, prinesemo v okrutni svet orožja prijetno uro svetle sreče, jim pripravimo božično drevesce, kojega daljne lučke bodo razsvetile obenem nam lastna prsa.

Tudi letos se čuti vojni oskrbovalni urad vojnega ministrstva - vzpodbujen po uspehu svojega prizadevanja pred letom dni - poklicaneza, izdati oklic k takemu ljubez-

ni polnemu delu, ter ponuditi svoje vodstvo in pomoč. Skrbelo bo, da dosepe božična darila, skrbno izbrana, v redu zamotana in zavarovana pravočasno v oddelkih k našim četam. Da pa se zamore vsakomu izmed naših vojakov, ki stojijo v boju, napraviti malo veselje, ne zadostuje doslej nabrani denar, v to je treba skupnega delovanja vseh.

Prosimo tedaj velikodušnih denarnih daril. Vsak, tudi najmanjši znesek je dobrodošel.

O poteku te akcije, o dospelih zneskih, izberí daril, njih nabavi bo vojni oskrbovalni urad javnost dolžnosti primerno obvestil. V upravnih listov se sprejemajo denarna darila v ta namen.

C. in kr. vojno ministrstvo. - Vojni oskrbovalni urad.

IX., Berggasse Nr. 16 in 22.

Dunaj, meseca oktobra 1915.

FML. LÖBL s. r.

V tem ko izročam predstoječi oklic javnosti, obračam se z zaupanjem do preizkušene patriotične radodarnosti prebivalstva Kranjske s prošnjo za kar najštevilnejša darila.

Božično obdarovanje vseh čet domačega 3. kora včevšji prvostolne strelce in v vojni stoječe orožnike bodo s privoljenjem c. in kr. vojnega ministrstva (vojnega oskrbovalnega urada) skupno izvedle v območju tega kora se nahajajoče podružnice vojnega oskrbovalnega urada.

Darila v naturalijah za čete 3. kora naj se tedaj oddajajo pri nabiralnici daril v naturalijah c. kr. deželne vlade v Ljubljani (Simon Gregorčičeva ulica 20, prtiličje desno) do 28. novembra 1915. Od zunaj se lahko pošlje poštno prosto potom županste in šolskih vodstev.

Po omenjenem dnevu dospela darila se ne morejo več izročiti njih namenu.

Na darila namenjena določenim četam ali pododdelkom se bo natančno oziralo.

Daril, ki se skvarijo (meso, slanina, klobase, sveže sadje in slično), dalje daril za posamezne določene osebe se žal ne more sprejeti.

Darila v denarju se sprejemajo pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade v Ljubljani, pri c. kr. okrajnih glavarstvih in pri mestnemu magistratu v Ljubljani, pri vseh prečastitih župnih uradih in pri županstvih.

Izkazí vseh daril se bodo objavljali v dnevnih listih. Ljubljana, dne 29. oktobra 1915.

C. kr. deželni predsednik: Schwarz s. r.

Vesti iz primorskih dožel.

Dalmatinski junaki. Dalmatinski namestnik grof Attems je povodom armadnega in brodojnega povelja z dne 29. oktobra odposlal na generalobersta nadvojvodo Evgena brzjavno čestitko, v kateri je poudarjal, da se nahajajo pod poveljstvom gospoda nadvojvode Evgena. Nadvojvoda Evgen je odgovoril: Presrečna hvala za čestitke povodom od Njeg. Veličanstva v armadnem in brodojnem povelju izraženega priznanja mojim vrlim četam. Med junaki tretje soške bitke se mora imenovati sinove Dalmatije v prvi vrsti. Oni so dokazali s svojo vzorno hrabrostjo, da se prištejajo med moje najboljšje vojake. Prosim Vašo Eksclencelo, da razglasite to v celi deželi in izrečete dalmatinskemu prebivalstvu mojo zahvalo za zvestobo za cesarja in državo, ki se potrjuje s strani Vaših deželanov na bojišču tako sijajno.

V Pevmi, okoli katere divjajo ljuti boji, stoji za cerkvijo na lepem višinskem prostoru vila gospe baronice Thömmel. Lepo poslopje je to, park obdan z mogočnim zidom, okoli vile drevje, vse je videti kakor kaka utrdba. Na to vilo so pošiljali v nedeljo Italijani vžigalne granate in vdušljive pline: kdo ve, kaj so tam iskali. Bilo ni drugega tam, kot nekaj ljudi, ki so iskali zavetja v podzemskih prostorih vile, potem pa šli ven in si iskali kritja kjer mogoče pred vdušljivimi plini in vžigalnimi granatami. Tudi proti pokopališču v Gorici so priletavale te dni znova številne granate.

Trg Kanál v Soški dolini. Kdor se je peljal po novi planinski železnici, je rad ogledoval od Sv. Lucije dalje krasoto Soče in oko mu je zadovoljno obstalo na trgu Kanalu, kjer krene glavna cesta iz Gor na levo stran Soče. Most, ki pelje čez reko, je bil razstreljen hitro po napovedi vojne s strani Italije. Kanal je evakuiran. Kanal je v Soški dolini jako važen kraj, od tu je imela kdaj teči železnica skozi gorovje na italijan-

ske ravnino. Ko se je razpravljalo o novih zvezah iz notranosti naše države v ozemlje ljube zavez. Italije, so Italijani kazali na Kanal, odkoder bi se napravil velik predor, ki bi ustvarjal doslej najkrajšo zvezo s severno Italijo iz naše monarhije. Avstrijski Italijani so se pehali za železnico Gorica - Cervinjan, oni v kraljestvu so se izrekli proti in kazali na Kanal kot ono točko, na kateri naj krene zveza z Italijo. Kanal je naravno središče bližnjega pogorja na levem in desnem bregu Soče, v Kanalu je okrajno sodišče, dekanija, trirazredna šola, cestni odbor kanalskega okraja, vojaško postajno poveljništvo, ker je od tam meja blizu in so nad Kanalom strateško važne točke, je bilo zadnja leta tam mnogo vojaštva in mnogo proučavanja kanalskega ozemlja; v Kanalu je pošta, davkarija, notarijat, goriški odvorniki so imeli dosti posla v Kanalu, živela je dobro tudi trgovina in obrt. Kanal ima v lepi višinski legi grad, ki je bil nekoč last vojvode Blacas, pred vojno so bili vojaki v njem. V narodnem oziru je Kanal zaveden slovenski trg, tam okoli polovice preteklega stoletja je strašila po njem nekoliko furlanščina, ki pa se je potopila kmalu v slovenstvu. Kanal ima narodno čitalnico, ki je bila ustanovljena dne 7. novembra 1867, torej bo te dneve 48 let njene ustanovitve, od istega časa ima čitalnica svilen trobojnik. Tam je dalje veteransko društvo, ognjegasnó društvo, sadjarsko in vinarsko društvo, okrajna posojilnica, zavarovalnica za govejo živino na Marijačelju, torej dosti narodnega, izobraževalnega, gospodarskega delovanja. H Kanalu spadajo: davčne občine Bodrež, Gorenja vas, Idrija, Morško, Vrh, prebivalstva je v občini okoli 2000. Županovalec je v Kanalu sedaj gosp. Ivan Gorjup, posestnik in gostilničar, ki je tudi deželni poslanec. Nahaja se sedaj v Ljubljani.

V Kobaridu je bil interniran Uršič s celo družino, kakor smo poročali. Na mnoga vprašanja, kateri Uršič je to, naznanjamo, da je internirana družina Uršiča, urarja in lovca, po domače Soklič. Krčmarica je tudi internirana, je Volaričevka iz Idrskega.

Dalmatinska uradna lista »Objavitelj« in »Smotra Dalmatinska« izhajata sedaj v Šibeniku.

Dnevne vesti.

— Odlikovani slovenski vojaki. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili: četovodja Valentin Dovjak, podlovec Miha Klemenčič, lovec Josip Skok, vsi 7. lovskega bataljona, ter saper Ivan Legat 3. saperskega bataljona. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: lovec 7. lovskega bataljona Ivan Likar, topničarja 7. topničarskega polka Ivan Dolenc in Alfonz Loj; rezervni kadet Vladimir Jezovšek, četovodja, Ivan Novak, topničarji: Josip Černigoj, Matija Martinčič, Ivan Primožič, Martin Večko in Anton Brdar, vsi 8. topničarskega polka; četovodja Franc Groblar, podlovec Alojzij Kerin, vodja patrulji Ivan Martelj, lovci: Gabriel Čemažar, Lovrenc Filipič, Andrej Fajkar, Franc Kocjan, Anton Nemc, Rudolf Seršen, Franc Sinkovec, Stefan Širok, Jakob Tome in Andrej Vodopivec, vsi 7. pešpolka. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili infanteristi 7. pešpolka: Valentin Dobernik, Tomaž Kevšnik in Friderik Černe; korporali: Josip Jagodič, Anton Kovačič, predmojster Franc Gruden in topničar Ivan Petrovič, vsi 7. topničarskega polka; ognjčar M. Koki, predmojster Lovro Marinič, vsi 8. topničarskega polka.

— Pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana, podpisali so 3. avstrijsko vojno posojilo med drugimi še: A. Sarabon, Ljubljana, 30.000 K, J. Jalen, Rateče, 10.000 K, Tinca Jalen, Rateče, 1000 K, Josip Rojina, Ljubljana, 5000 K, A. Krajc, Grahovo, 2000 K, Mestna hranilnica, Črnomelj, 25.000 K, Kastelic & Zabkar, Ljubljana, 10.000 K, zavarovalna družba »Croatia«, Zagreb, 25.000 K, Anton Kobi, Breg, 9000 K, dr. Fran Windscher, Ljubljana, 1000 K.

— Pri C. kr. priv. splošni prometni banki, podružnica Ljubljana, preje I. C. Mayer, so podpisali 3. avstrijsko vojno posojilo med mnogimi drugimi tudi ti-le stranke: g. Karol Jančigar, župnik v p. v Ljubljani, 2400 K, g. Henrik Kenda, Ljubljana, na I. vojno posojilo 20.000 K, na II. 30.000 K in na III. 50.000 K, skupaj 100.000 K, g. Harry Kenda ml., c. in kr. praporščak, 1000 K, g. Viktor Gärtner, Ljubljana, 4000 K, g. Filomena Stemberger, Mengeš, 40.000 kron, Hranilnica in posojilnica, Sent Jernej, nadaljnih 10.400 K, gospod Julijus Elbert, Ljubljana, 10.000 K, g.

Julijus Elbert ml., Ljubljana, 2000 K, gca. Klara Elbert, Ljubljana, 2000 K, g. Viljem Elbert, Ljubljana, 2000 K, g. dr. Ernest Geinsperger, Ljubljana, 2000 K, g. dr. Ferdinand Eger, Ljubljana, 6000 K, g. Anton de Schiava, Ljubljana, 3000 K, g. dr. Albin Sayer, Ljubljana, 20.000 K, g. Rudolf grof Chorinsky in gospa Luzija grofica Chorinsky, Ljubljana, 65.000 K, preje 85.000 K, skupaj 150.000 K, firma St. & C. Tauscher, Ljubljana, 3000 K, gospa Emilija Miklauc, 5000 K, gospa Marijanka baronica Reelbach, Ljubljana, 2600 kron.

— Mestna hranilnica v Radovljici je v svoji zadnji skupni seji soglasno sklenila, podpisati vojnega posojila 123.900 K. (Prvega posojila je podpisala 25.000 K, drugega 50.000 kron.) Mestna hranilnica sprejema tudi podpisovanje vojnega posojila.

— Darila za Rdeči križ. Vojni crožnik Matija Zimmermann v Jerdrejowu 50 K, banka »Slavija« 100 kron, odvornik dr. Pegan od sodne poravnave 15 K; okrajni glavar v v. p. Leopold pl. Roth 20 K; Trbše Frank v Krškem 3 K; darilo za okrepčevalno postajo od pravde dr. Gregorič - Kregar v Ilirski Bistrici, 30 K; notar A. Carli v Žužemberku (po »Slovenskem Narodu«) U 155, 156, 160, 167/1915, 50 K; Dežman Pavel, računski podčastnik I. razr., 5 K; Adolf Radlberger v Trzinu, »stava«, 1 K; notar Demšar v Mokronogu (po »Slovenskem Narodu«) U 229/15, 10 K; častniška družba pri koncertu v Kazini dne 25. oktobra 9 K; Marija Bukovec 12 K; sanitetni inšpektor in polkovni zdravnik dr. Demeter vitez Bleiweis od mesečnih daril za 10 mesecev 100 K. Mesečna darila za oktober: Učno osebje na učiteljsku 41 K 07 vin.; konceptni uradniki finančne prokurature 15 kron 88 vin.; uslužbenci poštnega urada Ljubljana I. 22 K 80 vin.; učno osebje I. državne gimnazije 25 K 69 vin.; konzistorijski svetnik profesor dr. Ivan Pern 82 K 69 vin.; okrajni nadkomisar v p. Anton Klein 2 K; Tonica Kračman in Zinka Fabjan, učiteljici v St. Lenartu pri Laškem trgu po 2 K. — Za Verne duše dan: Kranjsko - primorsko gozdarsko društvo je darovalo mesto okrasa na grob iznajditelja in mornaričnega gozdarskega intendanta Jožefa Reselja »Rdečemu križu« 20 K. — G. hranilnični uradnik in nadporočnik Emerik Lang je volil mesto okrasa 10 kron.

— Po posredovanju podpolkov. gosp. F. Kaučiča so za Berto Kenda nadalje darovali: vseučiliški profesor dr. Ernst Fuchs 20 K; H. W. 3 K; vseučiliški profesor in admiralno - štabni zdravnik v rezervi baron Eisdelsberg 90 K; oficirji in moštvo nadomestnega bataljona c. kr. domobranskega pešpolka št. 27 — 600 K. Skupaj 713 K. Prištevsí prej izkazanih 2350 K, se je torej skupaj nabralo 3063 kron.

— Prošnja za zimsko perilo našim vojakom! Zopet se bliža hudi zimski čas, ki mu gledajo naši hrabri vojaki v boju za cesarja in domovino, daleč od njih doma, izpostavljeni ledenemu mrazu ruskih step, ostrim vetrovom krasa, divjim viharjem pogorja nasproti — v zavesti junaško izpolnjene dolžnosti in v upravičeni nadi na nove zmage, ki nam bodo končno dovolile živvati sadove tega orjaškega borenja v težko priborjenem miru. Tu čuti pač vsak vrl in domoljuben državlján v zaledju srčno potrebo, podpreti naše hrabe čete v boju proti protivostim slabega časa in jim v prvi vrsti dopolniti zalogo predmetov proti mrazu, ki rabi kljub dobri oskrbi naše vojne uprave vedno prídátka iz prostovoljnih virov. Iz teh razlogov ustanovil se je v Ljubljani odbor častniških in uradniških dam tukajšnjega vojnega prevodnega vodstva št. 9. Le - ta si je pod vodstvom gospe stotnik Martinovits nadel nalogo imenom imenovanih dam ustanoviti oddelek pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani obstoječe nabiralnice daril v naturalijah c. kr. vojnega oskrbovalnega urada ter zbirati zimsko perilo, dalje blago, ki je pripravno za izdelavo gorkega spodnjega perila, oziroma denarna darila za nabavo takega, nabaviti blago in ga sam izdelati. Vsled tega se prebivalstvo mesta Ljubljane naproša, da podpira z vsemi svojimi sredstvi in močmi to domoljubno podvzetje in ta prijazen ter požrtvovalen nagib teh dam. Vsak tudi najmanjši dar je dobrodošel in se ne samo blago, temveč tudi zgotovljeno gorko perilo, oziroma denarna darila v imenu naših vrlíh, dan in noč mrazu izpostavljenih vojakov hvaležno sprejemajo. Da se olajša velikodušnim darovalcem oddaja daril, vozil bo po mestu — spremljan od dam odbora — nabiralni voz, kar se bo vsakokrat objavilo v dnevnih listih. Drugeče se bodo darila sprejemala v delavnici damskega odbora (dekliški licej, prtiličje 2) od gospe stotnik Martinovitseve počeni z 3. novem-

brom t. l. vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne ter od 5. do 7. ure popoldne — denarna darila le proti lastnoročnemu podpisu darovalca na uradno potrjeni nabiralni polji in proti objavi v dnevnih listih. V svrhu izdelave blaga se slednjič prosijo za brezplačno posojilo šivalnih strojev, ki naj se tudi blagovoljivo prijavijo v navedeni delavnici, da se pošlje ponje.

— **Vojno zavarovanje.** Vdovski in sirotinski zaklad celokupne obo-rožene sile je ustanovil sporazumno s c. kr. notranjim ministrstvom vojno zavarovanje v varstvo tistih družin, katerih vojci se nahajajo na bojišču. Sicer je država dolžna skrbeti za svoje bojevnike, vendar ne more pomagati vsem in povsod. Vsled ogromnih stroškov državni zaklad ne bo mogel podeliti vdovam in sirotam v vojski padlih bojevnikov večjih dohodkov, ampak le skromno življenjsko rento. Zato je treba samopomoči, ne toliko od države, kakor od posameznikov, ki so prizadeti vsled vojske. V ta namen se je osnovalo vojno zavarovanje pod najvišjim pokroviteljstvom visokih članov cesarske hiše in drugih visokih dostojanstvenikov. Osnovala se je prava organizacija, s katero se je ustanovil pomožni zaklad v preskrbo vdov in sirot. C. kr. notranje ministrstvo je izdalo 23. aprila 1915 (2609/K. H. B.) posebni odlok na politične oblasti, naj podpirajo kolikor mogoče vojno zavarovanje. Vsled tega odloka so se ustanovila deželna oblastva pri c. kr. namestništvu v Pragi, Brnu in Inomostu ter pri c. kr. deželnih vladah v Solnogradu, Celovcu in Opavi. Deželno oblastvo za Kranjsko se nahaja v Ljubljani. Poleg tega ima še vsako okrajno glavarstvo na Kranjskem svoje okrajne urade, kjer se sprejemajo predlogi za vojno zavarovanje in se dajejo vsa potrebna pojasnila. Vojno zavarovanje traja eno leto za vsak slučaj smrti, izvzemši samomor. Zavarovana svota se izplača brezpogojno. Zavarovane lahko umre v vojski, v vjetništvu ali pa tudi vsled bolezni, pridobljene v vojni službi. Vplačani denar ni nikdar izgubljen, za kar jamči že naslov in predstojništvo organizacije. Premija je z ozirom na veliki riziko zelo majhna, namreč 4 1/2% pri črnovojnikih in 7% pri aktivnem moštvu in vojnih vjetnikih. Da se organizacija še bolj razširi, je izdalo c. kr. domobransko ministrstvo odlok, ki podeljuje vdovskemu in sirotinskemu pomožnemu zakladu pravico, dajati predjeme na državno podporo z neposrednim odplačevanjem pri c. kr. davčnih uradih. Na ta način lahko plačujejo zavarovalnino v polmesečnih obrokih tiste družine ki uživajo državno podporo. Po preteku enega leta se vojno zavarovanje lahko podaljša (v slučaju vojske) ali pa se spremeni v življenjsko zavarovanje pod najugodnejšimi pogoji. S tem, da se pri tem zavarovalnina vojnega zavarovanja zniža za polovico, je položeno tudi temelj za nov socialni blagor avstrijskih državljanov. V Avstriji je potreba življenjskega zavarovanja zelo velika, ker je le majhen del občinstva zavarovan na življenje. Kako potrebno je vojno zavarovanje, spričuje dejstva, da je meseca septembra znašala celotna zavarovalna svota nad 60 milijonov kron. Tudi na Kranjskem, kjer se je začelo z delom šele pred dobrima dvema mesecema, imamo velike uspehe, kar je dobro znamenje za socialno zmisel našega ljudstva. Natančne tozadnevne podatke sporočimo javnosti v najkrajšem času. Predloge za vojno zavarovanje sprejemajo vsi občinski in župni uradi, kakor tudi šolska vodstva in posebni pooblašeni sodrudniki in sodrudnice.

— **Requiem za padle junake** naše armade se je vršil včeraj v cerkvi dunajskega centralnega groblja. Requiem je opravil vojni škof Bjelak v navzočnosti več nadvojvod ter vse na Dunaju se nahajajoče generalitete. Nadvojvoda Leopold Salvator je položil v cesarjevemu imenu krasen venec na katafalk.

— **Vpoklicanje bolgarskih vojaških obvezancev.** Bolgarski generalni konzulat v Budimpešti razglašala, da se morajo vsi Bolgari od 19. do 50. leta in vsi Makedonci od 20. do 40. leta nemudoma vrniti v Bolgarijo, sicer jih bodo prijeli ogrske oblasti ter uvrstile v interesu skupne stvari v domobranstvo ali pa v c. in kr. armado.

— **Umrl je v Celovcu 1. novembra t. l. za legarjem Franc Engelmann,** doma iz Kranja. Služil je pri domobranjih v Boycu. Pogreb je bil danes itotam. Bodí mu zemlja rahla!

— **Za oštepele vojake.** V sklad za ustanovitev zavoda za slepe so poslali deželnemu odboru: Trgovci s sadijem v Ljubljani, mesto venca na krsto rajnega Ivana Podlogarja 12 kron 50 vin., g. I. Javornik v Zalni 20 K, g. Mihael Omahen št. v. Višnji

gori 100 K, č. g. župnik Josip Hartmann v Blagovici in župnija Blagovica 25 K, Bog plačaj!

— **Naznanilo volne.** Trgovci in obrtniki ki se pečajo z nakupom in prodajo volne, se opozarjajo na pravkar izdane navedbe trgovskega ministrstva z dne 20. oktobra 1915, št. 313 dr. zak., zadevajoč zaseg zalog volne; št. 314 zadevajoč vtesnitev uporabe zalog volne, št. 315 zadevajoč maksimalne cene in št. 316 zadevajoč raztezo dolžnosti naznanjevanja zalog tudi na druge vrste volne. Naredbe se dobe v knjigarnah, na vpogled so pa tudi (za Ljubljano) pri mestnem magistratu. Glede naznanjevanja zalog so dosedaj veljavni predpisi v toliko izpremenjeni, da je naznanjevanje množino in vrste zaseženih zalog volne prvokrat dne 15. novembra 1915, potem pa dne 15. vsakega sledečega meseca tudi neposredno še komisiji za prevzemanje volne v c. kr. trgovskem ministrstvu v enem izvodu. Nove tiskovine se ne bodo založile in mora stranka rubrike za one tri vrste volne vpostaviti. Tiskovine ne dobijo se, kakor dosedaj, brezplačno pri mestnem magistratu (za Ljubljano). Dosedaj obstoječa dolžnost naznanjevanja zalog volne mesecu (v osmih dneh) v dveh izvopu stanju vsakega prvega dne v dihi politični oblasti prve inštanice ostane še nadalje v veljavi in opozarja se izrecno, da se bode mestni magistrat (za Ljubljano) na podlagi strankinega naznanila, vsak mesec prepričati, le li ta svojo dolžnost tudi glede neposredne naznanitve zaloge zgoraj omenjeni komisiji. Za slučaj prestopka je pričakovati strogega kaznovanja. Volno pa smejo nakupovati le taki trgovci, ki imajo v to svrhu od obrtne oblasti potrebno legitimacijo in sicer le tisti, ki so se to kupčijo pečali pred 1. avgustom 1914 in pa če niso bili zaradi navijanja cen volne kaznovani ali če ne teče proti njim tozadnevna kazenska preiskava. C. kr. trgovsko ministrstvo si je za pridržalo pravico legitimacijo vsakomur brez navedbe vzroka odtegniti. Dne 15. novembra se bodo legitimacije odtegnile.

— **Posiljanje časopisov na bojišče.** Časopisi, ki se jih pošilja na bojišče ne uživajo pristojbinske svobode, mora se jih marveč frankirati. Privatne stranke, ki pošljejo časopis na kako vojno pošto, morajo prilipiti znamke, kakor so predpisane za tiskovine torej 3 ozir. 5 ozir. 10 vinarjev.

— **Naslovi na dopisnicah vojnih vjetnikom na Ruskem** se naj pišejo razločno in naj bodo popolni. Rusija je velikanska država in ne zadostuje če se na primer zapiše »Karlavka na Ruskem«, ampak navesti je poleg kraja tudi gubernijo in če mogoče tudi okraj ali poštno postajo.

— **Kdo kaj ve?** Janez Afernik, topničarskega polka št. 3, se je vsled bolezni vrnil s severnega bojišča in se nahaja sedaj v bolnišnici v Steyru. Če bi kdo vedel za njegovega očeta Andreja ali za njegovo sestro Antonijo iz Kobarida, ki sta morala vsled vojne zapustiti domači kraj in se že od 17. maja nista več oglašila, naj bo tako prijazen in naj to sporoči na naslov: Janez Afernik, k. u. k. Reservespital, Jägerkaserner, Zimmer 69 — Steyr, Ob-Österreich.

— **Oves.** Piše se nam: Vlada je odredila splošno zaplembo vsega ovsa. Vzlic temu se ga dobi na Dunaju še vedno, dasi po silno visokih cenah. A kako naj gre pri nas. Na Ogrskem sme posestnik na deželi porabiti za konja po 4 kilograme ovsa, pri nas le 1 kilogram. Pri nas moramo torej pokladati konjem koruzo in take stvari. Ovsu ni, a treba ga je!

— **Neporabnost riževih odpadkov.** Posamezne trgovske tvrdke izrabljajo sedanje izredne razmere na ta način, da ponujajo na prodaj odpadke, ki se pridobivajo pri obdelovanju riža, takozvane riževе otrobe, kot krmilo. Ker so omenjeni odpadki samo zmlate riževе luščine in popolnoma brez vrednosti, se jih ne more smatrati kot krmilo in, se vsi udeleženi krogi nujno svaře, nakupovati to blago kot krmilo.

— **Žito in sočivje iz Bolgarije.** Zastopniki osrednjega nakupovalnega zavoda za Nemčijo in za Avstro-Ogrsko so prišli v Sofijo, da kupijo za ti dve državi žito in sočivje.

— **Za begunce z juga** se bliža sedaj najhujši čas. Večinoma bosni in opremljeni le z lahko poletno obleko gledajo v hudo in trdo zimo. Posebno otroci so izpostavljeni najhujšemu trpljenju, ker niso vajeni tukajšnje hude zime. Zato se je bati, da bo imel zimski mraz ravno med otroci žrtve, ako se tem revežem ne priskoči na hitro pomoč. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani prosi, da jo blagovoljivo podpirati vsa usmiljena srca pri delu priskrbeti posebno otrokom begunskih družin zimskega obuvala. Tozadevna darila

(stare zimske čevlje, zimsko spodnjo obleko, nogavice) naj se blagovole pošiljati na Posredovalnico v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

— **Vijudna prošnja na c. kr. poštno in brzojavno ravnanje v Trstu.** Poštna zveza med Vinico in Črnomljam je tako omejena, kakor menda nikjer več na Kranjskem. Občine Sinji vrh, Vinica, Dragatuš in Tančagora s 7—8000 prebivalstva, imajo v daljavi 18 km samo enoprežen voz z dvema, v sili s tremi sedeži na razpojo. Po več dni stranke prosijo in se pripravljajo za vožnjo, a zaman, niti s predplačili se nič ne opravi, še manj pa potniki, ki prihajajo s kolodvora v hotel Lakner in tam zastojajo. Ako vpoštevamo še Hrvate, begunce itd., si je lahko predstaviti naval na to poštno zvezo. Dopisniku teh vrstic se je v celem letu le parkrat posrečilo dobiti prostor. Da so potniki pri takem prometu pogosto občutno prizadeti, je samo ob sebi umevno. V lepem vremenu jo že peš udarimo iz Črnomlja ali proti Črnomlju, a v deževju, pozimi, ko je navadno cela dolina pod vodo, tedaj pa išči in drago plačaj privatne vozove, če jih sploh dobiš, da te ne doleti kazen pri raznih oblastih, da zamoreš k zdravniku in po drugih važnih, neodložljivih poslih. Slavno c. kr. poštno in brzojavno ravnanje v Trstu blagovolji blagohotno vpoštevati navedene razmere in potrebno vkreniti, da se odpomore istim z dvoprežnim vozom, ki bi po danih okoliščinah vstregel krajevnim potrebam z najmanj 8—10 sedeži.

— **Težave pri »Družbi sv. Cirila in Metoda«.** Vojna je zalozila naši šolski družbi izredne žrtve. Cela vrsta učiteljstva je pod orožjem. Šolo v Krmini so zavzeli kleti sovragi ter o njeni usodi ni ničesar znanega. Otroški vrtec v Pevmi so popolnoma razbili. Tudi nova šola v Gorici je ogrožena vsled laških bomb in granat. Učiteljstvo teh zavodov, kar ga ni v vojski, je pridruženo drugim šolam. Stroški so torej še večji kot v rednih razmerah. Družba je odprla vse ostale svoje šole, v Trstu je celo morala dve šoli razširiti v osemrazrednici, tako dobe vse tri ondotne šole polagoma značaj meščanskih šol. Dohodkov ni skoro nič. Kaj bo, ako se porabijo zadnji družinski fondii? Skrčiti ali celo opustiti šole, bi bilo ravno v sedanjih časih dvakrat nevarno. Napeti moramo zadnje moči, da se vzdržimo nad krizo. Težavno je beračenje v tako hudih časih, a druge pomoči ni. Naj bi priskočili v tej stiski družbi na pomoč boljše situirani rodoljubi, denarni zavodi, občine, društva, korporacije itd. z izrednimi prispevki.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal g. R. Oswald z Jesenic 4 K, katere sta darovala dva češka vojaka na Jesenicah. — Gospod dr. Adolf Serjun, c. kr. okr. zdravnik v Cerknem je poslal Družbi 20 kron mesto venca na grob svojem stricu gosp. Feliks Stegnarju. Iskrena hvala! — Gospa Amalija Merhar, profesorjeva vdova, je poslala Družbi sv. Cirila in Metoda 200 kron kot nov kamen v počaščenje padlega soproga g. dr. Ivana Merharja, profesorja v Trstu. Hvala!

— **Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«** je v mesecu oktobru izposodila 3405 knjig. Knjižnica je nastanjena Pred igriščem št. 1, nasproti Marčanu na Rimski cesti, in je dostopna vsakomur, posluje pa ob sredo, petkih in sobotah od 6.—8. zvečer ter ob nedeljah in praznikih od 10.—12. dopoldne.

— **Premije za pogozdovanje goličav.** Kranjsko - primorsko gozdarsko društvo je podelilo za leto 1915 za uspešno pogozditev goličav kmečkoga posestva razpiane premije sledečim prosilec po 40 K: Filipu Poglačnik na Dobravi pri Kropi, Jakobu Kralj na Črnicu pri Mošnjah, Lovrencu Benetu, Podkorenemu pri Kranjski gori in Francu Hočevar v Trebnji gorici pri Krki.

— **Izza starih dobrih časov.** Svoje čase je bilo sto goldinarjev že toliko denarja, da je skromen človek z njim lahko celo leto izhajal. Dva zanimiva dokumenta iz 18. stoletja kaže, da je na grajščini Mokrice na Dolenjskem živeča grofovska rodbina Auersperg od 1. do 12. junija 1782. porabila vsega skupaj — devet goldinarjev in šest krajcarjev. Pa nikar misliti, da je ta rodbina slabo živela. Prvih 12 dni meseca junija 1782. je rodbina pojedla 38 funtov govejega in telečjega mesa, kar je vse skupaj veljalo 2 goldinarja 32 krajcarjev. Za kruh in žemlje so v teh 12 dneh izdali 38 krajcarjev. Vino so plačevali polič po deset krajcarjev. Za 12 dni jim je bilo jajc za 15 krajcarjev. Za purana so plačali goldinar, za petelina 18 krajcarjev, za gos 20 krajcarjev in za dve kokoši ter košaro gob celih 16 krajcarjev.

— **Pogreša se Matevž Rožič,** posestnik iz Črne vasi št. 16. Pogre-

šaneč je rojen dne 9. septembra 1841, je gluhonem, ima sive brke in lase, srednje postave, je bil črno praznično oblečen, je nosil črn klobuk ter imel pri sebi dežnik in uro z verižico. Obut je bil v štifletu. Po poklicu je krovac. Mož je šel na Vseh svetnikov dan popoldne z ženo na pokopališče k Sv. Križu, kjer se je zamešal med ljudi in se od tedaj nič ne ve o njem. — Komur bi bilo o njem kaj znano, naj blagovolji sporočiti njegovi ženi Ivani Rožičevi v Črni vasi pri Ljubljani št. 16.

— **Zopet nekaj novega!** Nekateri mlekari so iznašle zopet nekaj novega. Strankam, ki so že dolgoletne naročnice, so kar nenadoma začele nositi semtertija po pol, da po cel liter mleka manj, češ, zmanjkalo ga je. Drugi dan ga je pa zopet zadosti. To trajajo kakih 14 dni, potem ga pa kar odpovedo po cel liter, češ, ga nimamo nič več dovolj. In kako mleko! Več vode ko mleka. Pa mleka ni zmanjkalo, saj imajo v ljubljanski okolici vedno enako število molznih krav ko preje, ampak isto mleko take ženske potem po raznih kotih in vežah prodajajo nad maksimalno ceno in zato ga potem zmanjka. Mnoge mlekari so tudi strankam leta in leta po primernih cenah donale po malem razne zelenjave, krompirja i. dr., ako so bile te ravno v zadregi. A sedaj? Se že še dobi ženska, ki pomisli, da je že lepe skupičke napravila in ima tudi sedaj nekaj obzira, običajno bi pa najraje izrgale od človeka kožo in meso. Kupujoči sloji nimajo proti temu oderuštju nobene druge pomoči, kakor, da si take ljudi zapomnijo ter le tolažijo s tem, da ne bo vedno vojska in bo še tudi za to prišel plačilni dan. Na take gospodarje, sosebno iz ljubljanske okolice, ki jim je sedanja vojska prinesla že na stotine izrednega dobička, pač z vso pravico apeliramo, da naj izpolnijo vsaj svojo patriotično dolžnost in naj v polni meri podpišejo vojno posojilo!

— **Važno za peke in gostilničarje!** Prihodnji teden morajo peki, ki oddajajo krušne znamke, predložiti s krušno knjigo tudi prav natančen seznam, koliko kruha so oddali posameznim gostilničarjem. Gostilničarjem bodo namreč smeli v bodoče peki oddajati le toliko kruha, kolikor bodo oddali vsak ponedeljek na mestnem magistratu krušnih znamkinih odrezkov.

— **IV. c. kr. razredna loterija.** P. n. reflektante opozarjamo, da se dobe srečke za 5. razred tekoče loterije tudi med zbranjem tega razreda t. j. od 8. oktobra do 6. novembra 1915 pri poslovnici c. kr. razredne loterije »Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani« in njenih podružnicah v Celju, Celovcu in Splitu. — Cena srečke je za: 1/8 25 K, 1/4 50 K, 1/2 100 K in za celo 200 K. — Naročila po poštni nakaznici zadostujejo.

— **Županstva pozor!** C. kr. namestništvo za Moravsko je preklalo z dne 2. oktobra 1915, št. 46.983, dne 14. junija 1857 v Kojetinu, okraj Preuro rojenega in tjakaj pristojnega oženjenega agenta Emila Fischerja, ki se brezposelno klati po svetu ter izvajlja pri županstvih na račun svoje domovne občine denarne podpore. Tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Kočevju je preklalo z dne 25. junija 1915, št. 16.810 oženjenega Ivana Kluna iz Zamosteca, občina Sodražica, ki se klati z ženo in otroci brezposelno, sosebno po Kranjskem, okoli in je letos že pri raznih županstvih izvalil na račun svoje domovne občine denarne podpore. Kjer bi se ta dva individua utegnila še pojaviti, naj se jima, če res nista potrebna, ne da nobenih podpor, marveč se z njima obravnava po vlačugar-skem zakonu.

— **Nesreči.** Meti Šimenc, gruntarjevi ženi v Mengšu, je pri sekanju dreves padlo drevo na nogo ter ji jo zlomilo. — Na postaji Prvačina je pa 18letnega Tomaža Novotnyja, zidarja na državni železnici, konj s kopitom udaril v prsi in ga težko poškodoval.

— **Umrl je v Radovljici nagle smrti** znani šaljivec Jožef Račič, v lepi starosti 74 let. Pokojnik je bil širem Gorenjske znan pod imenom »Hofrat«. Zemeljske ostanke smo izročili materi zemlji danes ob pol 5. popoldne. Spavaj sladko!

— **Ciganska nadležnost.** V okolici Račne že dalj časa nadlegujejo ljudi cigani, nadležne so zlasti ciganke, ki od hiše do hiše beračijo in kradejo. Dne 28. oktobra 1915 jih je v gostem grnovju v bližini tamošnjega gozda zaslačila orožniška patrulja. Trije cigani, ki so bili po neki ciganki opozorjeni na nevarnost, so zbežali ter pometali od sebe citre in harmonike, katere reči je pobrala ciganka Breščak, pri kateri se je našel še dežnik in nož, takozvani »fovc«. Orožnikom se je posrečilo prijeti dve ciganki, ki pa nista hoteli povedati imena pobeglih ciganov. Izročeni sta bili sodišču.

— **V Zagorju je umrla prodajalka** Alojzija Klembas. Bolehala je na živcih in v trenutku duševne zmudenosti je izpila veliko množino octove kisline.

— **Iz Celja.** († Profesor Ant. Rabuza.) Kadet v rezervi M. Šrol piše enemu svojih celjskih znancev iz jugo - zapadnem bojišču med drugim: »Naznanjam Ti tudi, da je padel rez. kadet, profesor Anton Rabuza. Zadel ga je granata, ki je tudi njegovemu slugi odrgala roko.« — Profesor Rabuza je podučeval na samostojnih nemško - slovenskih razredih v Celju. Kot dobrega učitelja ga je vse cenilo.

— **Iz Celja.** Dne 19. oktobra je padel pri nekem spaperskem oddelku na jugo - zapadnem bojišču gosp. Martin Pauher, zidarski palir v Celju. Pokojnik je bil zlasti priden član celjskega delavskega podpornega društva in prav dober pevec; pomagal je rad pri vseh narodnih prireditvah. Zapustil je staro mater in nedoletnega sina.

— **Iz Celja.** (»Vojno« šolsko leto na c. kr. samostojnih gimnazijskih razredih z nemško - slovenskim poučnim jezikom.) Vsled vladajočih izvanrednih razmer je izšlo letno poročilo o »vojnem« šolskem letu na c. kr. samostojnih gimnazijskih razredih z nemško - slovenskim poučnim jezikom še le pred nekaterimi dnevi. Na zavodu je delovalo 6 profesorjev in 1 pomožni učitelj (za risanje); učiteljski zbor se je skrčil vsled mobilizacije. »Podporno društvo« izkazuje v letnem poročilu premoženja 4407 kron 74 v; dohodkov je bilo 1896 K 07 v, izdalo se je za knjige, obleko in čevlje ubogim gimnazijcem okroglo tisoč kron. Šolsko leto se je pričelo s 1. oktobrom in zaključilo s 15. junijem. Poduk se je vršil le popoldne v takozvani »stari« gimnaziji. Sprejetih je bilo začetkom šolskega leta 193 učencev in 2 hospitantini; ostalo je koncem šolskega leta 168 učencev in 2 hospitantini. Po narodnosti so bili vsi učenci razun dveh Čehov sami Slovenci; 62 učencev in 1 hospitantinja so bili iz Celja, ostali iz Spod. Štajerske. Učni uspeh je bil prav dovoljen; z odliko je izdelalo 5 učencev in 1 hospitantinja, z dobrim uspehom pa 110 učencev in 1 hospitantinja. 26 učencev je dobilo drugi red, ostalih 6 je imelo ponavljalne in dopolnilne izpite. Zavod je bil kljub vojni, ki je gmotne razmere marsikatero družino neugodno spremenila, vendar prav dobro obiskan; kakor smo že zadnjič poročali, izkazuje tudi drugo »vojno« šolsko leto dovoljen obisk.

— **Srečko Stegnar.** Iz Maribora se nam piše: Naša narodna družba je zopet zgubila moža, ki ga bo težko pogrešala. V nedeljo dne 24. vinotoka je umrl gospod Srečko Stegnar v starosti 74 let. Zadnjih sedem let, koje je preživel kot c. kr. učitelj v pokoju, je posvetil izključno narodnemu delu. Vsa naša narodna društva izgube z njim kakor čebelica marljivega delavca in umnega, izključnega moža svetovalca. Odkar je pričel delovati v Mariboru diletantski oder, od takrat je Stegnar zastavljal zanj ves svoj prosti čas in vse svoje zmožnosti. Ko se je ustanovilo na to »Dramatično društvo«, bil je štiri leta njegov predsednik in silno pripomogel, da se je ta naša narodna institucija tako povspela, da je postala ena naših glavnih opor pri narodnem delu. V skoraj isti meri kakor za dramatično društvo pa je deloval tudi za »Zgodovinsko društvo« in za »Glasbeno društvo«. Kaj je v vseh teh društvih storil on, častitljiv starček, tega popisati nam nedostaja prostora, ostane pa prihranjeno za kdaj pozneje. Eno pa lahko pribijemo: Od zore do mraka in jta v pozno noč je bil v Narodnem domu, tu nadzorujoč s prijazno, ljubeznjivo besedo, tam karajoč s humorja polnimi besedami. Znal je voditi svoje ljudi tako, da prav za prav nihče vedel ni, da ga vodi tuja in ne lastna volja. A tudi radodaren je bil Srečko Stegnar in vsako narodno stvar je rad podpiral. Vse se je zgodilo z ljubeznjivim mirom, tako, da mu nikdar ni mogel kdo očitati ničesar. Umevno je, da tudi naši narodni nasprotniki niso mogli značajnemu možu ničesar oporekati, marveč da je tudi od te strani bil vedno deležen popolnega spoštovanja. Še do zadnjega je bil Srečko Stegnar čil. Tudi v sredo dne 20. t. m. je še podnevi delal in nikomur ni nič potožil, da bi se slabo počutil. Proti 10. uri zvečer pa mu je postalo mahoma zelo slabo in zadela ga je kap na možganih. Zgubil je zavest in le redko se je za par trenutkov zavedel. Končno je zaspal v nedeljo jutraj mirno in za večno. Bila mu lahka zemljica! — Vrlemo možu, vzoru narodne rodoljubnosti, pa je med nami za vedno ohranjen prijazen spomin odkritosrčnega spoštovanja. To pa bodi v tolažbo vsem njegovim dragim, kateri danes plakajo nad toli bridko izgubo.

Iz Maribora. V mestu in polit. okrajih mariborskem so zaplenile oblasti vsa jajca, kar jih pride na prodaj. Jajca se morajo oddati mariborskemu magistratu, ki jih potem prodaja prebivalstvu. Ravnotako je zaplenjen v istem okolišču krompir.

Ljubavna drama v Ptujju. V neki kavarni v Ptujju službujoča natakarica Terezija Wohlmut je imela že dlje časa ljubezsko razmerje z natakarjem Avgustom Wolfom, ki je sedaj strežnik v ptujski rezervni bolnišnici. Wolf je spoznal, da ima tehtne vzroke, biti ljubosumen. Dne 30. oktobra je prišel popolnoma v kavarino, kjer je služila njegova nezvesta ljubica, se začel z njo prepirati in končno nanjo štirikrat ustrelil iz revolverja. Zadel jo je tako, da ni upanja, da ozdravi. Seveda so Wolfa takoj zaprli, a mož se je še tisto noč obesil.

Nova hrvatska komična opera. Zagrebški profesor Božidar Širola je uglasbil komedijo dubrovniškega renesančnega pesnika Marina Držića »Stanac«, ki slika veselo in tragikomično pripetljaje kmetiča pošteni Stanca, prišedšega s svojimi kozliči, maslom in sirom v veseljaški Dubrovnik. V petek je bila v zagrebški operi premijera. Kritika hvali delo kot pojav velikega glasbenega talenta ter iztice zlasti narodni duh, ki preveva opero. Predstava tega najnovejšega dela hrvatske glasbe je bila sijajna. Glavne vloge so pevali gospodje Križaj (Stanac) Jarić in Šindler ter gospa Trautner - Kramerjeva. Dirigent je bil kapelnik Rukavina. Občinstvo je sprejelo opero z velikim odobravanjem.

K'no ideal. Včeraj predvajana drama iz serije Rite Sacchete izgubljeni raj, je napravila na gledalce najboljše vtis. Rita Saccheto, ki igra v vlogi slikarjeve žene, se odlikuje po mojstrskem igranju. Posebno so ljubke in krasno uvrščene žive slike. Globoko presunljiva je zadnja scena, v kateri zabode slikar svojo, za sliko skrito ženo. — Kakor je drama resna, tako se odlikujeta obe veseloigri posrečena humorja. V V slučaju ljubezni naslovljeni veseloigri nastopi neprekosljivi Nordisk-komik Alstrup. Zgodba lahkomišljenega, od upnikov pritiskanega mladeniča. — Tudi druga veseloigra Oskubljeni vrabec je izborna. V glavnih vlogah priljubljena Oskar Stribolt in Friderik Buch. Ta spored se bo predvajal samo še danes in jutri v četrtak.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec vinotok ali oktober je bil hladen in čmeren. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj 5,9°, ob dveh popoldne 10,0°, ob devetih zvečer 7,4°, tako da znaša srednja zračna toplota tega meseca 7,8°, za 2,6° pod normalom; največ, namreč 17,0°, je kazal toplomer dne 12., najmanj, namreč -1,1° dne 25. zjutraj. — Opazovanja na tlakomeru dajo 735,6 mm kot srednji zračni pritisk tega meseca, za 0,3 mm pod normalom; najvišje, namreč do 740,7, je prišlo dne 23. zvečer, najnižje, namreč do 728,9 dne 1. zjutraj. — Mokrih dni je bilo 18, med temi trije, ko je padlo manj nego 1 mm dežja; padavina pa znaša vsega skupaj 137,9 mm dežja in nekoliko snega dne 28. ponoči; največ, namreč 40,9 mm je dal 1. vinotok, ko je celi dan in celo noč deževalo; to je bil pravi vodotok, a ne vinotok. — O vremenu se ne da nič dobrega povedati, kajti z malimi izjemami je bil ves mesec zelo hladen in neprijeten, kakor se to vtegne redko kedaj primeriti; nebo je bilo večinoma oblačno in le malo solnca. Te enoličnosti niso mogli spremeniti vetrovi, kajti bili so slabi in so prihajali večinoma iz zloglasnega jugovzhoda. Zračni pritisk tudi takrat ni veliko kolebal. Meglo smo imeli ob petih dnevih, 17. in 18. dopoldne.

Žrebanje razredne loterije (5. razred, 18. dan.) 100.000 kron dobi št. 69.186; 20.000 K dobi št. 17.632. Po 2000 kron dobe št. 4496, 6535, 12.316, 20.566, 26.705, 30.259, 58.117, 61.880, 64.774, 65.164, 70.888, 75.485, 76.496, 76.625, 84.832, 90.588, 94.015, 96.379, 102.206, 103.850. Po 1000 K dobe št. 4661, 13.131, 16.830, 21.994, 23.017, 31.242, 31.532, 43.905, 52.120, 59.853, 60.097, 65.329, 67.688, 68.053, 73.742, 77.126, 77.892, 82.952, 83.972, 88.942, 92.866, 93.139, 99.902, 106.605 in 107.827. — (19. dan.) Po 5000 kron dobe št. 88.710, 49.114 in 80.253. Po 2000 kron dobe št. 14.301, 18.234, 19.227, 22.403, 23.993, 33.204, 36.287, 40.320, 41.336, 41.464, 42.724, 42.998, 46.818, 49.269, 49.898, 53.186, 57.449, 72.732, 76.899, 78.960, 101.209 in 104.775. Po 1000 kron dobe št. 2347, 2701, 2881, 5398, 8549, 8642, 9725, 10.975, 18.367, 23.632, 29.798, 30.371, 35.146, 36.869, 39.439, 44.464, 47.666, 50.652, 52.020, 55.907, 57.643, 57.866, 58.673, 59.572, 62.920, 66.450, 68.356, 74.341, 81.921, 84.316, 94.785, 96.322, 97.960 in 108.389.

Izpred sodišča

Ženi z umorom grozil. France Bricej, 56 let stari zidar iz Bizovika, že osemkrat predkaznovan, je na glas kot silovit in pijančevanju vdani človek, katera strast ga je privedla, da je bil dan na prošnjo žene zaradi zapravljivosti pod skrbstvo. Od tega časa naprej sovraži svojo ženo in jo preganja. Dne 29. septembra t. l. je prišel nekoliko vinjen domov. Prišel se pripraviti z ženo, in ko se mu je ta izognila iz hiše, je skočil obdolženec za njo kričeč: »Sedaj pa moraš crkniti«, jo zagrabil za vrat hoteč jo preteptati. Napadena je v velikem strahu klicala na pomagaje, nakar je sosedja zaupila, naj svoje žene ne umori. To je v toliko pomagalo, da jo je spustil, na kar mu je ušla. Obdolženec je pa tekel z odprtim nožem za njo, a tej se je posrečilo skriti. Ko je šla kasneje na polje, je kričal obdolženec za njo: »Čaka! te bom že dobil, še nočoj boš crknila.« na to se pa postavil z nožem v roki na hišni prag kričeč: »Nobeden ne bode šel notri, jaz sem gospodar.« Žena je letela k oskrbniku, ki je obvestil o tem orožniku, kateri so Bricejino nož odvzeli. Drugo jutro je zopet zagrozil proti ženi, da se kesa, ker ni večeraj dobro naredil, pa da bo to še lahko popravil. Kakšen strah, da je imela žena pred možem, sledi že iz tega, da se po sodnjem zaslišanju sploh ni upala domov. Obdolženec trdi, da vsled pijanosti sploh ne ve, kaj je traktar delal. Obsojen je bil na 2 leti težke ječe.

Ni se mu posrečilo. V neki gostilni v Ribnici se ga je Jožef Jager malo preveč navlekel, tako da je padel, pri tem mu je pa odletel zavitek iz žepa, v katerem je bil 104 K. To priliko je porabil navzoči 23 let stari France Zakotnik, mizarski pomočnik, ki je bil zaradi tatvine že štirikrat predkaznovan in si ga prisvojil. A ni se svojega plena dolgo veselil, kajti bil je aretovan, plen mu pa odvzet. Za kazen se mu je prisodilo 8 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

*** Zarota na Japonskem.** Iz Tokija: V tukajšnjih arzenalih in municijskih tovarnah so odkrili zaroto, ki se razteza na celo vrsto krajev na Japonskem.

*** Maksimalne cene za krompir na Nemškem.** Nemška vlada je določila maksimalne cene za krompir, ki znašajo v raznih okrajih 55 do 61 mark za 100 kg.

*** Nobilno darilo** je dobil privatni docent na dunajski medicinski fakulteti 38 let stari dr. Robert Barany, ki se nahaja sedaj v ruskem vjetništvu.

*** Iz bosanskih srednjih šol** je bilo v lanskem šolskem letu izključenih 245 dijakov in to iz sarajevskih zavodov 96, v Banjaluki 46, v Tuzli 43, v Mostaru 28, v Bihacu 24, v Travniku 17, v Trebinju 13 in v ostalih krajih 12.

*** Umor Jaurésa.** Znano je, da je bil tik pred začetkom svetovne vojne umorjen voditelj francoskih socialnih demokratov Jean Jaurés. Pred kratkim so vjeli njegovega morilca. Ta je zdaj prosil, naj se obravnava proti njemu vrši šele po vojni, da bo imel pri svojem zagovoru popolno svobodo.

*** Požari v Ameriki.** Poroča se iz Settle: Pear Blne črte Funnal je zgorel. Škodo cenijo na 100.000 funtov. — Reuter poroča iz Baltimora: Dva peara v Baltimoru Ohio železnice Erie sta uničena. V njih se je nahajalo blago, določeno večidel za London in Liverpool. (Peari so velika skladišča blaga.)

*** Pomanjkanje drobiža na Francoskem.** Listi javljajo, da primanjkuje na Francoskem drobiža, tako da v pariških trgovinah že porabljajo pisemske znamke namesto drobiža. Državna kovačnica kuje samo zlat in srebrni denar, drobiž pa so prej izdelovale zasebne kovačnice, ki pa se zdaj ne morejo s tem baviti, ker izdelujejo vse municijo.

*** Spreobrnjenje Kitajcev.** Kitajci so se naveličali republike ter hočejo uvesti zopet monarhijo. Japonska, ruska in angleška vlada pa so izvršile demaršo ter kitajski vladi nasvetovale, da naj ostane rajše republika. Te tri prijateljice Kitajske se namreč bojijo, da bi z odpravo republike nastale na Kitajskem nove homatiije, katerih bi ne imele časa izrabiti v svojo korist.

*** Umorjena rodbina.** V vasi Hochstibelau pri Gdansku na Nemškem so najbrže ubegli gojenci prisilnega vzgojevališča umorili mater, ženo in dva sina kmetovalca Schmiedofskega, ki je v vojni. Tretji sin je, dasi težko ranjen, skočil pri

oknu in pobegnil. Morilci so potem užgali hišo. Trupla umorjenih oseb so dobili popolnoma zgorela. Vse dosedanje zasledovanje ni imelo uspeha.

*** Oporoka čudaka-dobrotnika.** V Budimpešti je umrl v starosti 88 let Jakob baron Decsenyi, potomec stare ogrske rodbine, ki se je kot nadporočnik leta 1848. boril proti madžarski revoluciji. Svoje premoženje, kakih 300.000 kron, je zapustil občini Omor za ustanovo v podporo kmetovalcem te občine. Čisti dohodek iz občine se mora vsako zimo razdeliti med najrevnejše kmetovalce, a tako, da znaša najmanjša podpora 100 kron.

*** „Chiesa degli Scalzi“ v Benetkah.** Kakor znano, je zadela bomba iz našega zrakovca cerkev bosonogih menihov v Benetkah. Seveda bomba ni bila namenjena tej cerkvi, ki hrani v sebi krasne slike, mojstrska dela slikarja Tiepola, marveč kolo-dvorom. Cerkev je bila zgrajena v drugi polovici 17. stoletja. Kakor se čuje, pa poškodba na slikah na stropu ni taka, da bi se jih ne dalo popraviti.

*** Dunajski sekijski svetnik in dva gališka žida.** Sekijski svetnik dr. Halma je pred nekaj časom v parku pred dunajskim rotovžem z neko Švicarko govoril v francoskem jeziku. To sta slišala dva gališka žida, 78letni Gellmann in 71letni Verständig in sta sekijskega svetnika naharčila, Gellmann mu je rekel, da naj gre na Francosko, če hoče francoski govoriti, Verständig pa je tudi povedal svoje mnenje. Sekijski šef jima je rekel, naj se spravita nazaj v Galicijo. Seveda so bile izrečene še druge krepke besede in so bile dvignjene palice. Gellmann je bil obsojen na 100 K, Verständig na 30 K, dr. Halma pa tudi na 30 K.

*** Cenzor.** V Ustju na Češkem je pred nekaj dnevi bila predstava burke »On in njegova sestra«. Pri tej predstavi je sodeloval kot gost tudi znani dunajski komik Aleksander Girardi, ki je nastopil v vlogi pismonoše. En prizor te igre se ne vrši na odru, nego v parterju se med občinstvom. Zgodilo se je, da se je v parterju naenkrat prikazal Girardi pismonoša in začel glasno govoriti. Med poslušalci je bil pa tudi komisar okrajnega glavarstva dr. Herman Sachs, ki je v sedanjih vojni tudi cenzor. Ko je dr. Sachs zagledal in zaslišal Girardija - pismonoša, je hitro vstal in šel delat mir in red. Misli je pač, da se je kak pijanec vtihotal v gledališče. Da se je občinstvo temu komičnemu prizoru od srca smejala, si je lahko misliti.

*** Čokolada in kinematograf.** V »Daily Mailu« se pritožuje neki Amerikane: Bajne so svote, ki jih porabljajo naše žene za gospodinjstvo. Pravijo, da se je sladkor silno podražil, Ali se sicer ne da tudi s sladkorjem in s čokolado štediti? Nič ni tako zopnega, kakor je ta pohlepnost, s katere ženske srednjega stanu grizejo čokolado. Brez prestanka pijo ali grizejo čokolado. Na tisoče in tisoče naših žena ne pozna druge ideje, kakor v kinematografskem gledališču zobati čokolado. Ni je zanje večje slasti, kakor jo občutijo, kadar sede v kinematografu, gledajo sentimentalne ali krvave drame in jedo čokolado. Kadar je predstave in čokolade konec, pa pridejo domov, in zahtevajo od moža zopet denar za kinematograf in čokolado.

*** Obsojeni goljufi.** Domobranksko sodišče v Plznu je obsodilo na 10 let ječe čevljarja Traeka, ki je izdeloval čevlje za vojake, pa je rabil najslabše usnje in napravil podplate debele s tem, da je podložil papir. — V Budimpešti je bila obsojena cela družba, ki je bila prevzela dobavljanje dveh milijonov kavčnih kock za vojake. V vsaki kocki bi moralo biti osem gramov kave, a v resnici je je bilo povprek le dva grama. Sodišče je obsodilo Salomona Pollacka na 7 mesecev ječe in 2500 kron globe, Ludvika Lukacsa na 9 mesecev in 9000 kron globe, Bernarda Schwarzarja na 6 mesecev ječe in 2000 kron globe. — Budimpeštanski odvetnik dr. Farnady je bil obsojen na tri mesece ječe, ker je hotel podkupiti nekega višjega ministrskega uradnika s 5000 kronami, da bi mu pomagal izvršiti večjo goljufijo.

*** Električno ogrete spodnje hlače.** Profesor na obrtni šoli v Ipmostu Maks Beck in dunajski zdravnik profesor dr. Schrötter sta izumila spodnje hlače, ki se dajo električno ogreti. To je zlasti važno za vojake pozimi. Spodnje hlače so voljne in se običejeo kakor vsake druge hlače, vpletene pa so v te hlače posebne žice. Take hlače tehtajo 850 gramov. Električni se napelje vanje posredovanjem kabla, ki je lahko 500 metrov dolg. Te hlače grejejo celo telo in tudi roke, če jih drži dotičnik v žepu. Elek.tok znaša lahko 250 vat. Kdor ima take spodnje hlače regulira

sam kontakt kakor hoče. Par takih spodnjih hlač velja 80 do 100 kron, troški za električno pa na uro 5 do 10 vinarjev. Poskusi z modeli so se jako dobro obnesli in se je tudi izkazalo, da so popolnoma varne. Upati je, da se začne takoj z izdelovanjem takih hlač. Na Krnu je že sneg in hud mrz.

*** Mrtev in živ obenem.** V sedanjih vojni se je že večkrat primerilo, da so bili v uradnem izkazu padlih navedeni možje, ki so se potem oglašili in izpričali, da so še živi. Posebno zanimiv slučaj take vrste se je primeril leta 1870. v francosko-nemški vojni. Neki polir Ferdinand Döring je bil pri Metzju težko ranjen. Sanietni vojaki so ga našli brez zavestnega in misleč, da je mrtev, so mu vzeli marko, po kateri se vojak spozna. Pozneje se je seveda izkazalo, da je Döring še živ, toda marka je bila že naprej dana, uradni izkaz je priobčil, da je Döring mrtev in Döringovi ženi je bil dostavljen mrtvaški list za njenega moža. Med tem je bil na dotičnem bojišču padlim vojakom postavljen kameni spomenik, na katerem so bila izklesana njih imena in seveda tudi Döringovo ime. Döring pa je ozdravel in se je še dolgo let veselil, da ima sicer uradno potrdilo, da je mrtev in da je tudi na spomeniku ovekovečan kot mrtev, a je vendar živ in zdrav.

*** Romantičen samomor.** V petek je prišel v veliki praški hotel mlad mož, ki se je vpisal za barona Finka z Dunaja. Najel si je najelegantnejši salon, kjer ga je kmalu nato obiskal zastopnik velike modne trdke. Ponoči so zaslišali hotelski slugi iz salona strašno stokanje. Vdrli so v sobo, kjer se jim je mudil čuden pogled. Gost je ležal v lakirkah, novem fraku z brezhibno uvezeno kravato in skrbno počesan ter parfimiran na divanu, kjer je stokal v strašnih bolečinah. Priklicani zdravnik je dognal, da se je zastrupil, policija pa je ugotovila, da se piše Josip Fink in da je 28letni adjunkt usteško - tepliške železnice. Fink si je bil dal popoldne prinesiti popolnoma novo plesno toaleto, skrbno se je oblekel, počesal in parfimiral, vzel v roko Maupasantov spis »Silen kakor smrt« ter izpil strup. Romantičen samomorilca so prepeljali v bolnišnico, kjer bo najbrž okreval. Kaj je vzrok njegovemu teatralično - tragičnemu činu, še niso dognali.

*** Armada v službi kulture.** Ko so naše čete izpraznile južno-vzhodno Galicijo in Bukovino sovražnega gospodarstva, jim je vzrasla poleg vojaške tudi kulturna naloga, da štitijo zopet pridobljene dežele pred strašnimi posledicami sovražne invazije. Trebalo je bilo obdelati polja, spraviti žetev; vojaki so delali na poljih, vsa kmetijska opravila so opravljali in nešteto vojaških vozov in konj je stopilo v službo kmetijstva. Uspeh je viden povsodi, žetev je pod stroho in polje znova obdelano. Tudi tehnične čete so pridno sodelovale na kulturnem polju. Ceste, mostove, železnice je bilo treba popraviti ali na novo zgraditi. To se je zgodilo v obilni meri; izdelane so tudi nove ceste tam, kjer so bile poprej steze. Napravljen so vodne napeljave, v higijski in sanitarnem oziru se je storilo povsodi izredno mnogo. Retabliralo se je številne mlne, popravilo razrušene naprave za pridobivanje olja itd. Vse prebivalstvo in politične oblasti so polne zahvale za to civilizatorično delovanje armade.

*** Atentat na princa Leopolda Koburžana.** Poročali smo že, da je pevka Kamila Rubička streljala na Dunaju na mladega princa Leopolda Koburžana in ga polila s hudičevim oljem tako, da je težko poškodovan, potem pa samo sebe usmrtila. Policija je seveda preiskala stanovanje umrle Rubičke in našla tam več pisem princa Koburžana. Iz teh pisem izhaja, da je Rubička storila na princa atentat, ker ji ni hotel plačati take odpravnine, kakoršno je zahtevala, ko je princ prekinil svoje razmerje z njo. Najprej je zahtevala 500.000 kron, češ, da se za to plačilo princu ne bo nikoli več približala in tudi ne več prišla na Dunaj. Ko princ ni hotel toliko plačati, je Rubička zmanjšala svojo zahtevo na 400.000 kron. Princu je bilo seveda tudi to preveč in ni sploh več odgovarjal na pisma, ki mu jih je pisala njegova bivša ljubica. Kje je Rubička dobila revolver, še ni dognano; hudičev olje je kupila v trgovini blizu svojega stanovanja. Princ se nahaja sedaj v znanem sanatoriju Löw. Zdravniki sicer upajo, da mu rešijo življenje, toda v enem oziru mu ne morejo nič pomagati — princ je popolnoma oslepel, ker mu je Rubička vrgla hudičev olje v oči.

*** Madžarska skitalica v Ameriki.** Budimpeštanski »Az Est« poroča iz Nowega Jorka, kako je prišel avstrijski poslanik Dumba na misel, pripraviti avstrijske delavce, naj ne

izdelujejo municije za Angleže. V Ameriki živeč ogrski žurnalist William Warm je poslaniku izročil spomenico, v kateri je pojasnil, da bi bilo z madžarsko - amerikanskimi časopisi lahko pripraviti madžarske delavce, zaposlene pri izdelovanju municije, da bi stavkali. To bi veljalo 15.000 do 20.000 dolarjev. Poslanik je izvedel, da je Warm bil najprej urednik madžarskega lista v Nowem Jorku, potem pa postal uradnik v Clevelandu. Poslanik je možu verjel in kmalu potem poslal znano pismo na dunajsko zunanje ministrstvo, vsled katerega je Dumba zapustil poslaniško mesto. Zda se je izkazalo, da je omenjeni William identičen z bivšim urednikom budimpeštanskega »Egyetertes« Martinom Dienesom, ki je l. 1903. po posebnem naročilu poskušal podkupiti ogrske poslance, dne 29. julija 1903. je poslanec Zoltan Pap v parlamentu položil na mizo 10.000 K, češ, da mu jih je izročil Dienes, da bi ga podkupil. Takrat je Dienes zbežal z Ogrskega. Očividno je anglijirano ime tega pustolovca spravilo poslanika Dumbo v zmeto.

*** Prorokovanje Leva Nikolajeviča Tolstega o svetovni vojni.** Zda se je šele izvedelo, da je Lev Tolstoj v letu svoje smrti pripovedoval, kaj se mu je prigodilo, ko je razmišljeval o prihodnji usodi Evrope. V duhu je videl žensko, počivajočo na morju človeškega življenja, na čelu je imela trak z napisom »komercijalizem«, dočim je držala v rokah tri plamenice, predstavljajoče vojno, hinavščino in pravico močnejšega. Tolstoj je smatral to vizijo za napoved bližajočega se svetovnega požara in je o tem zapisal: Veliki vihar se bo začel l. 1912. na jugovzhodu Evrope, in se bo l. 1914. razrašel v splošno katastrofo. Od tega časa bo Evropa v plamenu. L. 1915. stopi na svetovni oder nov Napoleon. Vojaške vzgoje ne bo imel, a zmožen bo, obvladovati Evropo do l. 1915. Konec katastrofe bo pomenil za Evropo začetek nove politične dobe. Vse države sveta se bodo združile v veliko zvezo. Sedanjih cesarstev in kraljestev ne bo več, in bodo le štiri velike plemenske skupine: Tevtoni, Latinci, Slovani in Mongoli. Po letu 1915. bo tudi na verskem polju velik preobrat. Mogočen reformator bo povzdignil človeštvo in namesto monotizma postavil panteizem. Tolstega prorokovanje končuje z naznanilom, da vstane srečni 20. stoletja iz latinskega plemena pesniški genij, ki bo ves svet očistil. Narodi bodo po njegovem vplivu postali modrejši in pametnejši, premagali bodo komercijalizem in se povzpeli na višjo stopnjo razvoja.

*** Originalna osveta.** V redakciji newyorškega anglofilskega lista »World« je nedavno zavladala strahovita panika. Z jutranjo pošto je prispel skrbno zavezan omet naslovljen na častite politične urednike »Worlda«. Že so hoteli omet odpreti, ko zasliši eden izmed adresatov različno tikatanje iz paketa. »Peklenski stroj!« V divjem strahu je bežalo vse in redakcija je bila prazna, kakor da bi se bila hudičeva mašina že razletela. Seveda so takoj obvestili policijo, ki je odposlala v redakcijo dva veččaka, da preiščeta nad vse sumljivo pošiljatev. Skrajno opreznostjo in ob napetnem pričakovanju policijske komisije in zopet zbrane redakcije sta veččaka zavoj razvezala in pekleni stroj razkrižala. Obstojal je iz starega bučilnika, ki je bil zvezan z dvema starina nerabnima baterijama, katerih žica je bila zopet napeljana v dobro zaprto škatljico. Veščaka sta po daljšem preudarku tudi to škatljico odprla. Tokrat sicer ni nobeden zaklical »pekleni stroj«, toda navzlic temu učinek ni bil nič manj drastičen. Navzoči uradniki in uredniki so v divjem begu zapustili pisarne. Kričal ni nobeden in sicer radi tega ne, ker so se vsi vržali za nosove. V škatljici se je nahajal namreč prašek, kateremu pravijo v Ameriki radi njegovih pestilenskih lastnosti »hudičev smrad«. Tega hudičevega smrada se Worldova redakcija ni mogla celi dan otrestit in list je izšel tisto jutro v zmanjšani obliki. Na dnu škatljice so našli pozneje listič, na katerem je bilo napisano, da prašek ni navadni »hudičev smrad«, temveč še vse kaj hušjega, namreč ekstrakt iz Worldovih člankov.

Spominjajte se rodbin v poklicanih vojakov in „Rdečega križa“.

U 164/15/8 2798
V imenu Njeg. Velikanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Vipavi je o obtožbi opravitelja državnega pravdnitstva nam. Alojzija Črnigoja zoper Janeza Kopačina zavoljo prestopka po § 7 ces. odredbe z dne 1. avgusta 1914 št. 194. drž. zak. oziroma po § 14 ces. ukaza z dne 7. avgusta 1915 št. 223. drž. zak. v navzočnosti opravitelja drž. pravdnitstva nam. Alojzija Črnigoja, proste-ga obtoženca Janeza Kopačina, po danes dognani glavni razpravi po predlogu obtožitelja, da se uporabi zakon, razsodila tako:

Janez Kopačin, 46 let star, roj. v Št. Vidu, tja pristojen, kat., vdovec, posestnik v Št. Vidu pri Vipavi št. 102, že kaznovan je kriv, da je meseca junija, julija in v drugi polovici avgusta 1915 prodajal v Št. Vidu vina, kupljena po 32 do 34 K hl, Antoniji Vovk po 60 do 66 K hl, Mariji Kopatin pa po 60 K do 120 K hl in s tem zahteval, izrabljaje izredne razmere združene z vojnimi stanjem, za vino, kot neobhodno potrebno reč, očitno čezmerne cene; storil je s tem prestopki po § 7 ces. odr. z dne 1. avgusta 1914 drž. zak. št. 194 oziroma po § 14. ces. ukaza z dne 7. avgusta 1915 št. 223. drž. zakona in

se obsodi po § 7 prvonavedene in oziroma § 14 drugonavedene ukaza z uporabo § 260 b k. z. na 8 (osem) dni zopora - poostrenega z enim postom in enim trdim ležiščem in na 200 K globe, v slučaju neizterljivosti na nadaljnih 20 dni zopora in po § 389 k. pr. r. v povrnitev stroškov kazenskega postopanja.

Vipava, 11. septembra 1915.
Kozina I. r.

U VI 977/15/3 2824
V imenu Njeg. Velikanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VI. je o obtožbi opravitelja državnega pravdnitstva zoper **Ivana Dimnika**, 48 let starega, v Zalogu rojenega, v Mariji Devici v Polju pristojnega, kat., oženjenega, posestnika in gostilničarja v Zalogu, št. 27, nekaznovanega, zavoljo prestopka po § 14 št. 1 ces. naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 d. z., v navzočnosti c. kr. avskultanta dr. Pavlina kot javnega obtožitelja in obtoženca gorenjega, po predlogu javnega obtožitelja na uporabo zakona, razsodilo tako:

Ivan Dimnik je kriv, da je okoli 13. avgusta 1915 v Vodmatu Ivanu Flegarju in 21. avgusta 1915 v Vevčah Jožefi Jeriha prodal drva klaftra prvemu po 34 K, drugi po 32 K, torej izrabljaje izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, za neobhodno potrebne reči očitno čezmerne cene zahteval; zakrivil je s tem prestopki draženja po § 14 št. 1 ces. naredbe z dne 7. avgusta 1915 d. z. št. 228 ter se po tem paragrafu z uporabo § 261 k. z. obsoja v 100 K denarne globe, v slučaju neizterljivosti v 10 dni zopora ter po § 389 k. pr. reda v stroške kazenskega postopanja in izvršbe kazni.

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. VI. dne 14. septembra 1915.
Nagode m. p.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. oktobra: Aleksander Balint, Josip Wadkeri, pešca, v rez. vojaški bolnici v Marijanišču. — Lajks Szilagyi, Marcin Talarzik, pešca v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.
Dne 30. oktobra: Sander Sahi, Matija Zamuda, pešca v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Marjeta Krizelj, mestna uboga, 89 let, Japljeva ulica 2. — Karel Stok, trgovski sodnik, 19 let, Gosposka ulica 4. — Martin Dobravec, hiralec, 70 let, Radeckega cesta 9.
Dne 31. oktobra: Fran Sammer, Vincenc Ramboušek in Jakob Jay, pešci, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Marjeta Kvas, tesarjeva vdova, 65 let, Streliška ulica 10. — Ivan Tomat, stolar, 56 let, Hradeckega vas 46. — Fran Takacs, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Josip Lapuh, pešec, v rezervni vojaški bolnici v Marijanišču. — Alfred Kristen, topničarski desetnik, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.
Dne 1. novembra: Anton Dobršek, domobranec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.
V deželni bolnišnici.
Dne 26. oktobra: Matej Košir, kajzar, 55 let. — Fran Mohar, onemogel dninar, 55 let.
Dne 27. oktobra: Slava Medved, hči poštnega sluga, 8 mesecev. — Jakob Smuk, krojač, 30 let.
Dne 28. oktobra: Alojzij Stefančič, abožec, 44 let.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto ... K 24.— | Četrlet ... K 6.—
Pol leta ... „ 12.— | En mesec ... „ 2.—

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.
Spšiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto ... K 25.— | Četrlet ... K 6-50
Pol leta ... „ 13.— | En mesec ... „ 2-30
Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročni brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

(Kdor ima slabe zobe) ga večkrat obišče glavobol. Lahnomiselno bi bilo za zdravih dni ne misliti na tako mučne in moteče bolečine in se jim ne izogniti. Zato svetujemo bralcem, naj si v ta namen naroče Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elzafluid“. Ne učinkuje samo pri naenkrat nastalih zobnih bolečinah takoj blažilno nego tudi zabranjuje povračanje bolečin, ako si zobe vsak dan z njim snažimo. Razkužujoči njegov učinek in vonjavost uničita tudi zopni duh iz ust. 12 steklenic tega tudi druge bolečine blažečega domačega zdravila pošlje kamorkoli franco za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško). Kdor ima slabe zobe, tudi navadno slabo prebavlja, ker ne more zadosti zvečiti. Pri motenju prebave jemljite voljno odvajajoče Fellerjeve rabarbarske kroglice z znakom „Elzakroglice“. 6 škatlic stane 4 K 40 h franco in je priporočljivo naročiti jih obenem z „Elzafluidom“, da imate ta oba, zdravniško priporočena preparata vedno v hiši. Kdor hoče na potovanjih, izprehodih in na prostem imeti zanesljivo učinkujoče sredstvo pri rokah, temu priporočamo steklenico „Elzafluida“, kar stori dobro. (v)

Dr. Richterja Liniment. s sidrom Capsici compon. Nadomestilo za Pain - Erpeller s sidrom, je mnogo preizkušeno domače zdravilo in ga v tisoč slučajih z najboljšim uspehom rabijo za vteranje proti bolečinam pri protinu, revmatizmu, prehlajenju, ohromelosti, bolečinah v bokih (ishias), bolečinah v križu itd. Veliko

razširjenje Liniment. s sidrom je najbolj govoreč dokaz za izbornost tega izdelka, ki bi ga ne smelo manjkati v nobeni hiši. Toplo ga je priporočati zlasti takim ljudem, ki se mnogo mudijo na prostem, ki so izpostavljeni hitri premeni vremena, se torej lahko prehlade, n. pr. vojaški, ekonomski, gozdarski, lovski, kmetovalski, ribički, rudarski, pomorski, izseljenci itd., pa tudi turisti pred napornimi hojami in po njih ter sploh vsem potujočim, ker jim pomore hitro in zanesljivo. Vojnikom na bojišču je Liniment. s sidrom popolnoma neutrudljiv (pošlje se prav udobno lahko kot vojnopoštinsko pismo). Dobiva se v lekarnah ali direktno od dr. Richterja lekarnarja »Pri zlatem levu« v Pragi I., Alžbětina trída 5. — Razpošiljanje vsak dan.

Sidro-Liniment. capsici compon.
Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.
Steklenica kron. — 80, 140, 2.—.
Dobiva se v lekarnah ali direktno od dr. Richterja lekarnarja »Pri zlatem levu«, Praga, I., Elizabeta cesta 5.
Dnevno raspošiljanje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 599.2 Srednja zračna tlak 730 mm

oktobra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop. 9. zv.	726.9 726.4	5.0 5.7	sl. zah. sr. zah.	dež
2.	7. zj.	728.6	4.7	sl. vzh.	oblačno
3.	2. pop. 9. zv.	729.2 729.8	11.7 6.6	sl. jug brezvetr.	del. jasno
3.	7. zj.	728.9	5.8	„	dež

Srednja temperatura pondel 4.2°, norm. 7.1, torka 7.7°, norm. 6.9°. Padavina v 24 urah 11.8 mm in 5.0 mm.

Proda se prav dober 2847
pianino
Ljubljana, Krakovska ul. št. 19.

Financier se išče.
Dva strokovnjaka Slovence, v Zagrebu dobro vpeljana z velikim številom poznanih odjemalcev, iščeta financierja, kateri razpolaga z gotovino od 80 do 100.000 kron za početno dobro idočo trgovino v najprejšnji prometni ulici Zagreba. Trgovina bi nosila zajamčeno najmanj 30% čistega dobička. 2855
Pismene ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod »Zajamčena bodočnost/2855«.

Danes 3. in jutri 4. novembra
U „Kino Central“ v deželnem gledališču:
Izberna veseloigra! Izberna veseloigra!
Med sedmimi najgrša.
Prvovrstna veseloigra v 2 dejanjih. — V glavni vlogi igra živahna **Anny Ziener.**

Grofičin konjar. Drama v 3 dejanjih
Aktualna kinematografična vojna poročila.
V petek specialni večer: **Za las.** Drama s Henny Porten in več drugih prvovrstnih točk, med njimi krasna veseloigra.

Usta-ovijeno L. 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohistvena pleskarja ..
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Kontoristinja
zmožna obeh deželnih jezikov, dobra računarica in izurjena v vseh pisarniških delih **se takoj sprejme.** Ponudbe z navedbo plače pod „1200/2785“ na uprav. »Slovensk. Narod«. 2785

Iščem viničarja
vincerja
najraje iz okolice Bizeljskega Služba je stalna, dobra mesečna plača in deputat vina od vsake trgatve, stanovanje s kuhinjo, potrebna drva in eno kravo za užitek, vrt in polje, da si lahko posadi in poseje, kar potrebuje za rodbino. Lahko si pa redi tudi kokoši in dvoje svinj. 2851
Zglasiti se pismeno ali ustmeno na naslov: **Vladoj Pramberger, Posjud; Brezje, pošta Sv. Nedelja pri Samoboru.**

Najboljša in najzdravejša
barva za lase in brado
je dr. Drallea „**NERIL**“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri **Stefan Strmoli**
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebštine itd.

Gonoktein.
Najnovije, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.
GONOKTEIN je upeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo: vseuč. profesor dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil i. t. d.
Vereinsrekonvaleszentenheim des patriotischen Hilfevereins vom „Roten Kreuze“ na Dunaju, šef MU. dr. F. Barach piše: Pošljite mi kakor zadnjič Gonokteina.
P. S.: Ne morem si kaj, da ne bi Vam izrazil svoje pohvalno mnenje o rezultatih Gonokteina.
MU. dr. Ign. Kanders v Lincu piše: Naznanjam, da sem z Vašim preparatom dosegel izvrstne uspehe in da sem z njim popolnoma zadovoljen.
Dobi se po vseh večjih lekarnah. — Škatljica K 5.—
Zahtevajte literaturo in prospekt!
Ljubljana: **Lekarna Trnkózy.**
Zagreb: **Lekarna „Salvator“.** S. Mittelbach, Jelačićev trg.
Split: **Lekarna „K. Gospej Sinjskoj“.** J. Bučan.
Proizvaja: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“, Praga-Vrsovice 552.
Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Sprejmeta se takoj dva trgovska pomočnika
in 2837
dva učenca
iz dobre hiše, v trgovino
Josip Druškovič, Slovenjgradec.

4 kg mesa 16 kron
3 škatlje s 550 grami kuhane govedine ali golaža, 1 škatlja jetrnih pastet, 1 škatlja prženic od rib, 4 škatlje norveških sardin. franco s poštnim povzjetjem. Uvozna trdika
Adolf L. Krausz stariji, Osijek, Ervaš o, poštni pretinac 30.

Stanovanje
z 3 sobami in pritliklinami eventualno z vrtom **se išče za februarjev termin.** Ponudbe pod šifro „Februar“ na upravništvo »Slovensk. Narod«. 2845

Ponudba. 2854
U svrhu ženitve se želim seznaniti s starejšo gospico ali mlado vdovo, ki bi imela nekaj gotovine. Ponudbe z navedbo imovine in če mogoče s sliko, je poslati na naslov „Mir v viharju/2854“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. Ponudba je docela resna in se jamči za tajnost.

Išče se 2847
mesarja
prekajevalca,
ki bi prevzel v najem dve sobi, skladišče, sušilnico in hlev, za februar. Več se poižve pri
Francetu Jamniku,
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšje priznana
Tanno-chinin tinktura za lase
katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
I steklenicah z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušnih zdravil, medic. mlj, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajni žužne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Damske klobuke
v največji izbiri priporoča
MINKA HORVAT, modistka
LJUBLJANA, Stari trg št. 21.
Popravila najceneje. 2465 Popravila najceneje.

Ovčjo volno
vseh vrst in vsako množino 2117
kupi po najvišjih cenah
J. GROBELNIK,
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22.

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Sprejemem takoj 2852

mesarskega pomočnika

točaja

hlapca za hišna dela.

Natančne ponudbe je nasloviti naravnost na:

Matija Dolničar,

kolodvorski restavrater, Št. Peter na Kr.

Iščejo se

hlevi

s primernimi prostori za vozove in

skladišča

v bližini južnega kolodvora. Ponudbe pod „stalna straska/2813“ na upr. »Slovenskega Naroda«. 2813

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 71.946.392,26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178,29.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa poljsnita daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Pozor, delavci za Polo.

Naslednji delavci: **Gaber, Debevc, Debeuz, Radetič, Kovač, Farbar, Matekovič, Trobec, Adam, Slevc, Krivec, Glavič, Slanjak, Trsoglavec, Schmelzer in Rolik** naj se zbero v nedeljo, dne 14. novembra ob polnoči v Ljubljani na južnem kolodvoru na cesti pred glavnim vhomom, odkoder se odpeljejo ob 1. uri ponoči v Polo na delo.

Delavci, ki so se priglasili pozneje ali se še priglasijo, pa naj počakajo na drugi poziv v tem listu, ko bo šla druga ekspedicija v Polo.

Učenca

v trgovino z meš. blagom, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj **Anton Pleterski, Rozje.**

Limonova

esenca 1 steklenica 1 krono.

Odgovarja 10 limonam. 2196

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana, zraven rotovža.

Kontoristinja

samo z večletno trgovsko prakso in perfektnim znanjem slov. in nemške stenografije in strojepisja,

se sprejme

2850

v večjem podjetju v mestu na Štajerskem.

Ponudbe z navedbo plače pod „Zmožnost/2850“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, trezen, priden in zanesljiv se sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji. 2844

Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Manufakturist

boljša moč in popolnoma več stroke in zmožna prodajalka modne stroke se sprejmeta v večji trgovini v mestu na Štajerskem. 2849

Ponudbe z navedbo po zahtevi plače pod „Ugodnost 1915/2849“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Irančo šte. 2. poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, travkov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Adrija

drogerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča velike zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fichtinin. Perolin.

BENCIN

obdačen v železnih sodih, kateri se morajo vposlati, ali pa v lesenih sodih, ter

strojno in cilindrovo olje

oddaja iz svojega mariborskega skladišča

Avstrijska družba za promet petroleja z o. z. v Mariboru ob Dravi. 2810

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 5. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Zrebanje od 5. oktobra do 6. novembra 1915.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečke K 20.—, 1/4 srečke K 10.—, 1/8 srečke K 5.—.

Cene za novo vstopilne igralce:

1/1 srečka K 200.—, 1/2 srečke K 100.—, 1/4 srečke K 50.—, 1/8 srečke K 25.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema začeni s 6. oktobrom t. l. prijave za

III. 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih in priporoča svojim komitentom obilno udeležbo pri razpisani subskripciji.

Naznanitev preselitve.

Usojam si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselil svojo zalogo špecerije, kolonijalnega blaga, rudninskih vod, bencina, petroleja in soli v lastno hišo na Kongresnem trgu 14 (preje Till). Prodajalniški prostori se nahajajo na dvorišču nasproti vходу.

Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tu za najštevilnejši obisk z zagotovitvijo najpazljivejše postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

JULIUS ELBERT.

Priporočamo našim
: gospodinjam :

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Lepa dvonadstropna VILA

z velikim vrtom v Ljubljani,
se ugodno prodaja. 2023
Kje, pove upravn. »Slov. Narod«.

Lep lokal

pripraven za vsako obrt ali pisarno,
v Kolodvorski ulici št. 35, se
odda s 1. jan. 1916. 2783
Poizve se pri D. Rovšku, fo-
tografu v Kolodvorski ulici 34.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 7.

Solidno blago.

Popravila točno in vestno

Ostbno izbrane
novosti z Dunaja.

Priporoča: največjo izbero klobukov
za dame in deklice kakor tudi bogato
zalogo ženskih klobukov.
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Priznane nizke cene.

Avstrijska čokolada

ff garantirano čisto blago, 5 kartonov
— 25 tablic s 8 rebri 5 kilni zavitek
(4 1/2 kg netto) franco po pošti K 22—
dobavi M. JORDAN, Trst, Ga-
vana 15. 2822

Učenca

za fotografsko obrt

☞ sprejme ☜
D. Rovšek, Ljubljana,
Kolodvorska ulica 35.
2782

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

priporoča svoje veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, doko-
lenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in
spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradšče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do
najfinejše izvršitve, kakor tudi
prave gorske in telovatake čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 128

Modni salon

Rozi Fabčič

Ljubljana, Rimska cesta št. 6

priporoča cenj. damam krasno izbero najnovejših damskih

in otroških klobukov in čepce za zimsko sezono.

Modni salon M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam 3314

: klobuke le najfinejše izvršbe. :

Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Velika zaloga najmodernejših slamnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

priporoča

IVAN SOKLIČ.

130

Ho. Pristal Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Perilo za gojence zavodov v zalogi.	Izdelovanje nevestinskih oprem.	Perilo za deteta v zalogi.
Ustanovljeno 1866.		
Moško, damsko in otroško		
perilo		
lastnega izdelka		
daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen priporoča		
C. J. HAMANN		
dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, sa- mostanov i. t. d. v		
LJUBLJANI.		
Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.		
Istotam prva kranjska		
pralnica in likalnica perila.		
Motorni obrat.		
Največje varovanje perila. Najnovejši stroji.		
Perilo se na način prve dunajske čistil- nice zlika brezhibno kakor novo in se vse do srede poslano perilo zgotovi v soboto tistega tedna.		
Priznano najpoštenejša postrežba.		
Moški klobuki.	Posteljno perje, puh in kapok.	Sportni predmeti.

Dr. Gustav Jägerovo volneno perilo. Perilo TERRA.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA 51 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA-ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Največja izbira
: patriotičnih spominskih prstanov. :

Najboljše ure
najfinejše svetovne znamke,
kakor tudi

zlatnina, srebrnina in namizna oprava.

Cene nizke. Cene nizke.

Za obilni obisk se vljudno priporoča

F. Čuden

Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.
Lastna tovarna ur v Svici.
Cenik tudi po pošti gratis.
Kupuje se staro zlato in srebro po visoki ceni.

Srebrni prstan z obehicim, lepo
emajliran K 2—
Srebrni prstan, lepo emajliran
„Viribus unis“ K 2—
Srebrni prstan, lepo emajliran,
„Svetovna vojna“ z rdečim
kristom K 2-30
Srebrni prstan „Schützengra-
ben“ K 5—
Srebrni prstan „Israel“ za
silko K 5—

Zlato prstan z srebrom, pre-
oblečen, lepo izdelan K 3—
Zlato prstan z 14 kar. zlatom
preoblečen in slatimi robčki
K 10—
14 kar. zlato prstan z zlatom
preoblečen in izokane šte-
vilke in podoba K 15—

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

☞ skladišče nasproti števil. 7 ☜

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno
novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji. Žalni klobuki vedno v zalogi. Zunanja naročila obratom pošte.

Priznane najnižje cene!